
BUTLLETÍ D L'ARQUEBISBAT D BARCELONA

Núm. 157 (2017) IV

30 d'abril

Redacció i administració:

Delegació Diocesana de Mitjans de Comunicació
c/ Bisbe, 5 – 08002 Barcelona – Tel. 93 270 10 13; Fax 93 270 13 05
A/e: info@arqbcn.cat – Web: www.esglesiabarcelona.cat

Prelat

Decrets

DECRET 07/17.- Barcelona, 27 de març de 2017

Havent estat constatada fefaentment l'ordenació presbiteral il·lícita del Sr. Daniel Aguilar Puig, conferida per Mons. Joan Godayol Colom, SDB, contravenint el cànon 1015 del Codi de Dret Canònic, sense les preceptives lletres dimissòries i dins de la demarcació de l'Arxidiòcesi de Barcelona;

Després que, el 22 de desembre de 2016, la Congregació per al Clergat declarés la suspensió *latae sententiae* del Sr. Daniel Aguilar Puig, en virtut del c. 1383, i que han resultat infructuosos els intents de comunicar a l'interessat la declaració;

Pel present DECRET:

Declarem que l'esmentat Sr. Daniel Aguilar Puig, d'acord amb el c. 1333, no pot exercir el ministeri rebut ni en aquesta Arxidiòcesi ni en cap altra Església particular, mentre la Santa Seu no aixequi la pena de suspensió.

Igualment declarem que el ministre ordenant ha incorregut en la pena prevista per a aquest cas en el c. 1383.

Concedim al prevere suspès el termini de quinze dies per presentar les al·legacions que cregui convenients davant la nostra jurisdicció. Passat inútilment aquest termini,

tot tenint en compte que incompleix notòriament el deure d'incardinació que preveu el c. 265, és advertit peremptòriament que seran iniciats els tràmits per a la seva dimissió de l'estat clerical (cf. c. 290).

Ordenem que sigui comunicat aquest decret als bisbes diocesans de la Província Eclesiàstica de Barcelona i de la Província Eclesiàstica Tarraconense perquè pugui ser observada efectivament la suspensió declarada; igualment serà comunicat a la Conferència Episcopal Espanyola als mateixos efectes, i se'n donarà compte a la Congregació per al Clergat.

Ho decreta i signa l'Excm. i Rvdm. Sr. Arquebisbe Metropolità de Barcelona.

† Joan Josep Omella Omella
Arquebisbe Metropolità de Barcelona

Per manament del Sr. Arquebisbe Metropolità

Sergi Gordo Rodríguez, prev.
Secretari General i Canceller

DECRETO 10/17.- Barcelona, Lunes Santo, 10 de abril de 2017

Visto el escrito de la Hna. María de los Ángeles Maeso Escudero, HFSSCC, Postuladora de la Causa de canonización de la Beata María del Carmen del Niño Jesús, del día 20 de enero de 2017, por el que pide la instrucción de un proceso sobre una presunta curación milagrosa atribuida a dicha Beata;

POR EL PRESENTE decreto que sea instruido un proceso y no pudiendo presidir personalmente el tribunal a causa de mis ocupaciones pastorales, nombro y designo como juez delegado al Rvdo. Dr. P. Vicente Benedito Morant, OP; como promotor de justicia al Rvdo. Dr. Fernando Perales Madueño, y como notaria secretaria la Sra. Dña. María José Sapena Gotor;

El Canciller comunicará a cada uno de los miembros del tribunal el nombramiento que acabo de hacer de cada uno de ellos para que comparezcan ante el Rvdm. y Excmo. Mons. Sebastià Taltavull Anglada, Obispo Auxiliar de Barcelona con el fin de aceptar los cargos para los que han sido designados, prestar el debido juramento e intervenir en las demás diligencias del mencionado proceso.

Lo decreta y firma el Excmo. y Rvdm. Sr. Arzobispo de Barcelona.

† Juan José Omella Omella
Arzobispo Metropolitano de Barcelona

Por mandato del Sr. Arzobispo

Sergi Gordo Rodríguez, pbro.
Secretario General y Canciller

DECRET 11/17.- Barcelona, 15 d'abril de 2017. [Extracte]

Havent de resoldre en el procediment administratiu incoat a l'associació privada "Seminari del Poble de Déu",

ATESOS l'informe elaborat pel Consiliari designat per a l'esmentada associació, Rvd. Dr. Joan Planellas Barnosell, de data 2 de juliol de 2014, així com les informacions posteriors que el mateix Consiliari ha anat presentant;

ATÈS l'informe presentat pel Visitador Diocesà, Rvd. P. Germán Arana Beorlegui, S.I., de data 13 d'octubre de 2016;

HAVENT ESCOLTAT el Consell de Direcció de la mateixa associació, que presentà escrit d'al·legacions en aquest procediment el 15 de febrer d'enguany, segons allò que disposa l'art. 28 dels Estatuts de l'Associació;

[...]

CONSULTADA la Congregació per a la Doctrina de la Fe, així com el parer dels senyors bisbes de les diòcesis on l'associació és present, després d'un llarg període de discerniment i reflexió, tot sospesant les circumstàncies i el bé de l'Església i pregant Déu el seu ajut en aquesta delicada decisió,

RESOLEM:

Primer.- Que per aquest Decret queda suprimida canònicament l'associació privada "Seminari del Poble de Déu".

Segon.- Els efectes canònics i civils d'aquesta resolució s'hauran d'entendre sense que obsti a l'aplicació de la legislació corresponent per tal d'atendre les obligacions econòmiques i patrimonials que se'n derivin, de forma que s'iniciï el corresponent tràmit de liquidació; a tal efecte, i tot tenint en compte el que disposen el c. 326 § 2 i l'art. 29 dels Estatuts, les facultats concedides a l'Arquebisbe de Barcelona contemplades a l'esmentat art. 29 es concreten en ordenar que el fins ara Consell de l'associació "Seminari del Poble de Déu" (llevat del Consiliari) assumeixi completament la liquidació o una altra millor solució en Dret sobre el patrimoni de l'associació, actius i passius, tot vetllant especialment de complir fidelment l'ordenament civil i de tenir especial cura d'atendre

les necessitats dels membres de l'associació que es trobin en situació més vulnerable, a les quals finalitats caldrà esmerçar tot el patrimoni relicte; qualsevol altra facultat que pogués atènyer a l'Arquebisbe de Barcelona restarà limitada a la vigilància sobre aquesta disposició i a les accions que l'hi poguessin correspondre per fer-la complir.

Tercer.- El Consiliari de l'associació, Rvd. Dr. Joan Planellas Barnosell, queda rellevat del càrrec que li fou confiat, havent dut a terme la seva comesa a plena satisfacció de l'autoritat de l'Església.

Quart.- Els clergues que fins ara pertanyien a l'extinta associació romandran sota l'autoritat i la disposició dels respectius senyors bisbes de les diòcesis on estan incardinats.

Cinquè.- Els immobles pertanyents al patrimoni de l'Arxidiòcesi de Barcelona o de les seves parròquies que estiguin en ús per part de l'extinta associació seran retornats lliures de càrregues en un termini de tres mesos; pel que fa als immobles pertanyents a altres institucions eclesiàstiques, dins el mateix termini l'extinta associació haurà de posar-los a disposició dels seus legítims propietaris.

Sisè.- En virtut d'allò ordenat per la Congregació per a la Doctrina de la Fe en carta de data 1 de desembre de 2016 [...], aquesta decisió es comunicarà immediatament al Bisbe Diocesà de Vic per a què pugui ser també allí executada; per als efectes que els pertoquen, es notificarà igualment als senyors bisbes de la Província Eclesiàstica de Barcelona i de la Província Eclesiàstica Tarraconense, al Bisbe Diocesà de Bilbao i al Bisbe Diocesà de Valledupar (Colòmbia), i s'informarà a la Conferència Episcopal Espanyola i a la Congregació per a la Doctrina de la Fe.

Contra aquest decret caben els recursos previstos als cc. 1734 a 1739 del Codi de Dret Canònic.

Ho decreta i signa l'Excm. i Rvdm. Sr. Arquebisbe Metropolità de Barcelona.

† Joan Josep Omella Omella
Arquebisbe Metropolità de Barcelona

Per manament del Sr. Arquebisbe Metropolità,

Sergi Gordo Rodríguez, prev.
Secretari General i Canceller

Cartes

Carta als preveres ordenats en els darrers 10 anys

Barcelona, 25 d'abril de 2017.

Estimats mossens,

Molt bona Pasqua i moltes bones celebracions dels patrons de Catalunya, Sant Jordi i la Mare de Déu de Montserrat.

La propera trobada nostra serà especial, ja que hi vindrà Mons. Jorge Patron Wong, que actualment és el secretari per a la secció de Seminaris de la Congregació del Clergat de Roma. Ell ha participat activament en l'elaboració de la nova *Ratio fundamentalis institutionis sacerdotalis* i ens la vindrà a presentar, ja que no es refereix només a la formació prèvia a l'ordenació, sinó també a la formació permanent de tot prevere.

Aquesta trobada serà el proper dimarts, 2 de maig, a la Casa d'Espiritualitat Maria Immaculada, a Tiana (carrer d'Edith Llauredó, 22, tel. 93 395 41 11), a partir de les 10,30 h. En aquesta trobada hi són convidats també els preveres ordenats en els darrers deu anys, tant de la nostra diòcesi com de les altres diòcesis amb seu a Catalunya.

Com és habitual, començarem amb la pregària d'entre dia, després hi haurà l'exposició de Mons. Patron, el diàleg amb ell i el dinar. En aquesta trobada oferirem més detalls de la sortida de l'estiu que farem del 24 al 28 de juliol a Tours (França).

Amb vista a una correcta organització de la trobada, considerarem que tots els qui rebreu aquesta comunicació hi participareu. En cas que un motiu greu us ho impedeixi, necessitaria que m'ho comunicéssiu via e-mail (secretariaarquebisbe@arqbcn.cat) el més aviat possible. D'aquesta manera podrem disposar del material i podrem confirmar a les germanes el nombre de capellans que serem a dinar.

M'acomiedo de vosaltres, amb el desig de poder-vos saludar personalment ben aviat i que puguem gaudir junts d'aquesta jornada tan interessant i important.

Amb el meu afecte,

† Joan Josep Omella Omella
Arquebisbe de Barcelona

Homilies i al·locucions

Homilia en la Missa Crismal

11 d'abril, el Dimarts Sant de l'any del Senyor 2017

Benvolguts Sr. Cardenal Lluís i Bisbe auxiliar Sebastià,
Benvolguts germans sacerdots, diaques i seminaristes,
Benvolguts membres dels Instituts de Vida Consagrada i de les Societats de Vida
Apostòlica,
Germans tots en el Senyor,

En primer lloc, vull felicitar els nostres germans preveres i diaques que enguany celebren el 50è i 25è aniversari d'ordenació sacerdotal o diaconal.

Felicitats i gràcies pel treball que heu fet i que feu al servei de Déu i dels germans. Us ha tocat sembrar la Bona Nova del Senyor en un temps complex, però Déu farà que tot plegat doni bons fruits.

I gràcies també a tots els altres preveres i diaques diocesans i religiosos per tota la vostra entrega i dedicació a la missió que ens ha confiat el Crist. Voldria estendre també el meu agraïment als qui heu vingut aquí per estudis i col·laboreu en la pastoral diocesana.

Ungits per l'Esperit

Acabem d'escoltar el preciós relat evangèlic del discurs programàtic de Jesús a la sinagoga de Natzaret a l'inici de la seva vida pública i en el qual fa seves les paraules del profeta Isaïes a la primera lectura: “L'Esperit del Senyor reposa sobre meu, ja que ell m'ha ungit per portar la Bona Nova als desvalguts” (cf. Lc 4,18a) .... “a vestir d'alegria els qui porten dol” (Is 61,3).

Aquest relat bíblic i la benedicció dels Sants Olis ens recorden que tots, ministres ordenats i laics, hem estat ungits pel Senyor el dia del nostre baptisme. En la carta als Hebreus llegim: “El Senyor, el teu Déu, t'ha ungit amb oli d'alegria” (Hb 1,9b). I en el Salm 45 diem també: “Per això el teu Déu t'ha preferit als teus companys i t'ha ungit amb oli d'alegria”.

Déu ens ha ungit amb l'oli de l'alegria!

Alegria que ens penetra, ens configura i ens enforteix. L'alegria, per tant, ha de ser com el nostre ADN. Per aquest motiu comprenem que el papa Francesc ens parli de l'alegria de l'Evangelium (*Evangelii Gaudium*). Des del dia del nostre baptisme, estem cridats per vocació a ser portadors i testimonis d'alegria. No podem ser pronosticadors del mal, del desastre o la desgràcia, sinó del goig de saber que Déu ens estima,

que és el nostre Pare, que camina amb nosaltres, que ens envia a proclamar-ho, especialment, als més pobres i petits. Hem estat ungits per a això, per anunciar la joia de l'Evangeli, per ser testimonis de l'alegria: la que ens confirma que Crist és viu, que ha vençut el pecat i la mort i que amb Ell triomfarem sempre i viurem per sempre.

Pot ser que aquesta alegria eminentment evangèlica estigui en nosaltres adormida o embussada pel pecat o per les preocupacions de la vida, però, en el fons, roman intacta com el caliu d'un tronc encès sota les cendres i sempre pot ser renovada.

La recomanació de Pau a Timoteu segueix sent actual: *“Per això et recomano que procuris de revifar el do de Déu que has rebut per la imposició de les meves mans”* (cf. 2Tm 1,6).

Demanam al Senyor que avivi en nosaltres el do de l'alegria.

I aquesta alegria que neix de la trobada profunda amb el Senyor, de saber que ens estima personalment i que som els seus fills, aquesta alegria és eminentment contagiosa. Nosaltres, cristians tots, ungits amb l'oli dels catecúmens i amb el crisma de la salvació, i nosaltres, sacerdots que hem estat ungits el dia de la nostra ordenació sacerdotal, hem de comunicar aquest do rebut, perquè no se'ns va donar per gaudir-lo en la solitud, sinó per compartir-lo en fraternitat. Pot ser que a molts els molesti la nostra alegria i el nostre missatge (missatge i alegria que no són nostres, sinó que són un do del Senyor), potser molts el rebutgin o tractin d'ofegar-lo; però no podem guardar-lo amagat en el nostre cor. Tothom ha de tenir l'oportunitat de conèixer Déu, que és la font de la nostra alegria i que omple de joia la nostra joventut.

Què ens passa que hem perdut l'embranchida missionera, aquest “sortir a les perifèries”, en paraules del Papa Francesc? Parlem molt d'Església i de “cristians en sortida”, però ens parapetem en les nostres comoditats i mediocritats. Un missioner no s'acovardeix, no s'encongeix, sinó que es llança a la missió sabent que el Senyor l'acompanya. Recordem sempre les paraules tan apassionades del gran apòstol Pau de Tars i tractem de fer-les nostres:

“Qui ens separarà de l'amor de Crist? ¿La tribulació, l'angoixa, la persecució, la fam, la nuesa, el perill, la mort violenta? [...] Però, de tot això, en sortim plenament vencedors gràcies a aquell qui ens estima. N'estic cert: ni la mort ni la vida, ni els àngels ni les potències, ni el present ni el futur, ni els poders, ni el món de dalt ni el de sota, ni res de l'univers creat no ens podrà separar de l'amor de Déu que s'ha manifestat en Jesucrist, Senyor nostre” (Rm 8,35.37-39).

Renovació de les promeses sacerdotals

Demanam al Senyor que, en renovar les nostres promeses sacerdotals, l'alegria inundi novament els nostres cors, aquella alegria que ens va impulsar al ministeri presbiteral

amb gran entusiasme. Preguem al Senyor perquè el cansament, la rutina i el descoratjament s'allunyin dels nostres cors i puguem ser testimonis joiosos de l'Amor de Déu enmig de les comunitats cristianes i del món.

Aprofito també per recordar-vos, com tots els anys, la necessitat de fer la tradicional col·lecta del Divendres Sant a favor de la Custòdia de Terra Santa. És una col·lecta establerta pel Papa i per a tota l'Església Universal

En la col·lecta de l'any passat, en la que hi van col·laborar la quasi-totalitat de les parròquies de la diòcesi, es van recaptar 51.500 euros. Siguem generosos i no deixem de recordar-ho als nostres fidels. Amb aquests diners, amb la nostra pregària i amb els nostres pelegrinatges ajudem a mantenir les comunitats cristianes a Terra Santa, col·legis, centres sanitaris i famílies pobres. I els nostres donatius també permeten mantenir els santuaris, perquè puguin acollir els pelegrins i siguin testimoniats vivents del pas del Senyor per la nostra terra.

No vull deixar d'agraciar-vos el treball que esteu fent per preparar el Pla Pastoral Diocesà. Aquest és un treball ampli i una mica llarg, però amb l'ajuda de Déu i el nostre esforç confiem que anirà donant els seus fruits. La primera part del Pla Pastoral és una invitació a fer un discerniment i reflexió abans d'entrar en la concreció dels objectius i les accions. Gràcies per aquests treballs que esteu fent totes les parròquies, comunitats cristianes, religiosos i religioses.

Per tot el que hem de fer necessitem afermar més i més el nostre amor a Crist. Que Ell arribi a ser veritablement el centre de la nostra vida. Que Ell sigui la font de la nostra alegria i del nostre ministeri.

És l'amor el que Déu ens demana per treballar com agents de pastoral, com preveres i bisbes. Jesús digué a Pere: “¿M'estimes? Pastura les meves ovelles” (cf. Jn 21,15-17).

Per això m'ha semblat oportú acabar amb un text del Beat Ramon Llull. Tant de bonaltres poguéssim arribar afirmar de cor el mateix que diu l'Amic:

Demanaren a l'Amic a qui pertanyia.

Respongué:- A l'amor.

- De què estàs fet?- D'amor.

- Qui t'ha engendrat?- Amor.

- On nasqueres?- En amor.

- Qui t'ha nodrit?- Amor.

- De què vius?- D'amor.

- Qui et va donar nom?- Amor.

- D'on véns?- D'amor.

– *On vas?*- *A amor.*
– *On estàs?*- *En amor.*
– *Tens altra cosa més que no sigui amor?*
Respongué:-Sí, culpes i torts contra el meu Amat.
-Hi ha en el teu Amat perdó?
Digué l'Amic que en el seu Amat hi havia misericòrdia i
justícia, i per això en ell hi tenia la seva estança entre temor i esperança.

(Del "*Llibre d'Amic e Amat*")

Que Santa Maria, Mare de Déu de l'Alegria, ens acompanyi amb el seu amor maternal!

Que visqueu tots, germans i germanes, una Setmana realment Santa!

† Joan Josep Omella Omella
Arquebisbe de Barcelona

Homilia en la festa de Sant Jordi

Capella Sant Jordi del Palau de la Generalitat de Catalunya, diumenge 23 d'abril de 2017

Germans preveres i diaques,
Excel·lentíssim President de la Generalitat,
Consellers i Conselleres,
Alcaldessa i membres del Consistori,
Inspector general de l'exèrcit,
Caps dels distints exèrcits (terra, mar i aire)
Caps de cossos i forces de seguretat,
Autoritats polítiques, jurídiques, cíviques.
Germans tots en el Senyor.

I

Celebrem la festa de sant Jordi.

De la vida del sant no se'n tenen dades històriques, solament referències en multitud de llibres, com són el palimpsest *Acta Sanctorum* i d'altres més recents.

La tradició catòlica el fa fill de Geronci, un oficial romà de Capadòcia destinat a Diòspolis, actual Lod (Israel). Allà, es casà amb una jove local, anomenada Policrònia i tingueren un fill; Georgios (en català, Jordi).

En arribar a la majoria d'edat, Jordi s'allista a l'exèrcit romà, tot seguint els passos del seu pare. Quan tenia trenta anys, el destinaren a Nicomèdia com a tribú i féu part de la guàrdia personal de l'emperador romà Dioclecià.

El 303, l'emperador ordena una persecució contra els cristians però el tribú Jordi es nega a actuar. Interrogat, els comunica que és cristià.

Dioclecià ordena la tortura del traïdor; l'encadenen a una roda d'espases i posteriorment, el decapiten. La tradició comenta que l'esposa de l'emperador, Alexandra, i Atanasi, un sacerdot pagà, es convertien al cristianisme en veient l'exemple de Jordi, però poc després foren martiritzats.

El cos del màrtir Jordi fou traslladat a Diòspolis. Damunt la tomba, pocs anys després, Justinià I hi féu edificar una església en honor seu, seguint consells d'Eusebi de Cesàrea. El 494 fou santificat pel papa Gelasi I.

A Catalunya, comencen a estendre's les llegendes segons les quals sant Jordi intervé en batalles al costat dels comtes catalans: Borrell II, Jaume I, etcètera; també és invocat pels almogàvers enmig de les lluites. Segons el *Costumari Català* de Joan Amades, el fet que sant Jordi sigui patró dels cavallers a la Corona d'Aragó es deu a l'ajut que va donar el sant al rei Pere I d'Aragó l'any 1096. Segons explica, l'esmentat rei va guanyar la batalla d'Alcoraz, que va implicar la reconquesta d'Osca contra els sarraïns després que aquest invoqués el sant. Per agrair la gesta, el rei va nomenar-lo no només patró de la cavalleria sinó també de la noblesa de la Corona d'Aragó.

A Catalunya, la festa es va generalitzar a mitjan segle XV i el seu patronatge de Catalunya ja s'esmenta a començament del mateix segle XV.

Fins aquí les referències històriques d'aquest sant que ens ajuden a entendre'l millor. Però la pregunta és ¿què ens ensenya aquest sant i en què podem imitar-lo?

II

El primer i fonamental és la seva fidelitat a la fe cristiana i la valentia en viure-la fins i tot davant l'amenaça del martiri. Els màrtirs ens donen una gran lliçó de coherència. Coherència! Una paraula molt utilitzada en el nostre món d'avui en el que prima el vessant més pràctic. Es pensa i s'actua segons convingui per aconseguir els objectius proposats. Sembla que per a molts, els valors objectius no existeixen, tot depèn de qui parla i del que interessa aconseguir.

Demanam a aquest gran sant que intercedeixi per tots nosaltres, homes i dones, que tenim responsabilitat pública de viure més en coherència amb el que som i el que

configura les nostres vides, però que ho visquem en un gran respecte als altres. La imposició i confrontació no són model del que ens ensenya sant Jordi.

D'altra banda, a ressaltar, la defensa que fa del seu poble, de tots els qui l'invoquen, davant les insídies de tot mal. Li demano a aquest gran sant que ens protegeixi, que protegeixi Barcelona, a Catalunya (i també a Aragó –la meva terra d'origen– que tan vinculada ha estat i estarà amb Catalunya) de totes les insídies del mal. Quines són aquestes insídies?

Ens dol la manca de respecte dels Drets Humans, el maltractament de tants innocents, la violència, el terrorisme, la persecució! Quants països estan marcats pel segell de la violència! Pel segell de la guerra! Per les lluites fratricides! Ens dol la poca cura que es fa en la venda d'armes que afavoreixen aquest clima d'inestabilitat, de violència i persecució. Ens dol que tantes persones no puguin defensar-se davant tant de dolor, rebuig tant menyspreu, davant de tanta barbàrie!

Què podem fer nosaltres per establir un clima de major pau, irrompent en les espirals de violència que es creen en el nostre entorn, al nostre món d'avui?

Què podem fer per evitar la prepotència i el menyspreu, especialment amb els més pobres i desprotegits?

Què podem extreure avui d'aquesta festa, d'aquest sant, d'aquesta imatge?

La imatge de sant Jordi amb la llança en la mà vencent el drac és tota una icona de bellesa. No significa que haguem d'anar amb la llança atacant als altres sinó que ens indica la imperiosa necessitat de lluitar contra el drac que no és altre que el diable. I ja saben vostès que el diable se'l denomina en la Bíblia «diàbolos», que significa «pare de la divisió».

Però també la imatge de sant Jordi amb la seva cuirassa, se'ns mostra a la basílica de la Sagrada Família amb el seu escut, per defensar-se i protegir-se dels atacs als seus valors, obrir espai a la veritat i respondre protegint els valors que provenen del seu cor gran i generós.

Tot el que sigui oblidar-se dels pobres i petits, tot el que no sigui construir ponts per a la comunicació i la comunió entre tots, tot el que sigui faltar al respecte a persones i institucions, és no seguir l'exemple del nostre patró, és no vèncer el drac del mal que ens aguaita contínuament.

III

Potser podem pensar i això... Com es pot fer realitat? Com podem viure-ho amb les nostres vides?

Som conscients de les nostres debilitats i de les debilitats de les institucions que tots representem. Així doncs, què hem de fer? No ens queda més que demanar l'ajuda de l'Altíssim, qui tot ho pot, però que normalment no actua sense la nostra llibertat i si no li deixem espai per ell, si no col·laborem amb Ell.

Per això vull acabar fent meva la pregària de sant Francesc d'Assís, el germà universal dels homes, també conegut com "l'Evangelí vivent", el "constructor de Pau". Potser mentre la llegeixi i la resi poden vostès també fer-la seva des del fons del cor demanant-li que ens faci a tots constructors de pau ja que això és el que desitja des del fons del cor tot ésser humà, tots i cada un de nosaltres, perquè el fruit de la justícia és la pau.

Oh Senyor,
feu de mi un instrument de la vostra pau!
On hi ha odi, que jo hi porti amor.
On hi ha ofensa, que jo hi porti el perdó.
On hi ha discòrdia, que jo hi porti unió.
On hi ha dubte, que jo hi porti l'esperança.
On hi ha error, que jo hi porti la veritat.
On hi ha desesperació, que jo hi porti l'esperança.
On hi ha tenebra, que jo hi porti la llum.
Oh Mestre,
feu que jo no cerqui tant:
ser consolat, com consolar;
ser comprès, com comprendre;
ser estimat, com estimar.
Perquè és donant que es rep;
perdonant que s'és perdonat;
morint que es ressuscita a la vida eterna. Amén.

Amb aquesta pregària de sant Francesc d'Assís amb la que acabem de demanar al Senyor la seva ajuda i protecció, preguem a sant Jordi amb les paraules belles de Francesc que ens anima a ser "constructors de pau", "forjadors de germandat", "pares de veritat"... la concòrdia!

Que així sigui.

† Joan Josep Omella Omella
Arquebisbe de Barcelona

Cartes dominicals

«El moment del perdó» (2 d'abril de 2017)

La crida a la penitència i l'anunci del perdó dels pecats és un dels grans temes de la predicació de Jesús i dels apòstols. Això ja fou preparat per Joan Baptista, que predicava un baptisme com a signe de conversió per obtenir el perdó dels pecats. Jesús va reiterar la seva missió d'anunciar a totes les nacions «la conversió a Déu pel perdó dels pecats».

Això no es pot oblidar, perquè significaria trair l'Evangelí. És Déu mateix qui, en Jesucrist, ha situat el *moment del perdó* en la vida de totes les persones. Joan Pau II recordava que «en el sagrament de la reconciliació cada home pot experimentar d'una manera singular la misericòrdia, és a dir, l'amor que és més fort que el pecat».

Crist ha instituït el sagrament de la penitència per a tots els membres pecadors de la seva Església, sobretot per als qui, després del baptisme han caigut en pecat greu i així han perdut la gràcia baptismal i han ferit la comunió eclesial. Els pares de l'Església presenten aquest sagrament del perdó com «la segona taula de salvació després del naufragi que és la pèrdua de la gràcia».

El *Catecisme de l'Església Catòlica* afirma que «la confessió dels pecats, fins i tot des d'un punt de vista simplement humà, ens allibera i facilita la nostra reconciliació amb els altres». Per la confessió, «l'Església mira cara a cara els pecats de què s'ha fet culpable, n'accepta la responsabilitat i així s'obre novament a Déu i a la comunió de l'Església».

El missatge del papa Francesc per a la Quaresma d'enguany ens presenta aquest temps litúrgic com un moment propici per a intensificar la vida de l'esperit així com per escoltar i meditar la Paraula de Déu. Ens cal omplir el nostre interior de la riquesa de l'Evangelí. Això ens demana viure moments de desert, enmig del soroll i de les preocupacions de la vida de cada dia. No obstant això, el Sant Pare ens recorda que «Jesús és l'amic fidel que mai no ens abandona, perquè fins i tot quan pequem espera pacientment que tornem a Ell, i amb aquesta espera, manifesta la seva voluntat de perdonar» (cf. Homilia, 8 de gener de 2016).

Em sembla molt significativa –especialment per a aquesta última etapa de la Quaresma– aquesta invitació a obrir-nos al perdó de Crist i a renovar-nos interiorment. Per això, convido els cristians, en aquests dies quaresmals i de preparació immediata per a la celebració de la Pasqua, a rebre el sagrament del perdó de Déu per la confessió individual dels propis pecats.

Durant el temps quaresmal hem d'acollir la gràcia que Déu dona en el moment del baptisme i que s'ofereix en el sagrament del perdó, com a "segona taula de salvació". Això ens ajudarà a convertir-nos per tal de seguir Crist d'una manera cada vegada més generosa i autèntica i així ser dignes d'obtenir la vida eterna.

†Joan Josep Omella Omella
Arquebisbe de Barcelona

«Descansa en la passió de Crist» (9 d'abril de 2017)

Avui, diumenge de Rams, ens endinsem ja en la gran Setmana Santa en què contemplem la Passió, Mort i Resurrecció del Senyor.

La veritat és que ens costa entendre el misteri de la Creu, del patiment, del dolor. Però és bonic veure Abraham portant el seu fill a la muntanya de Morià, obeint el mandat del Senyor. I ho fa per amor a Déu i estimant entranhablement el seu fill.

Crist clavat a la Creu és també misteri d'amor. Ell ens ha estimat fins a la bogeria de la Creu. Morint ens ha donat la mateixa vida de Déu. Ressuscitant ens ha fet ressuscitar amb Ell. I pujant al cel ens ha preparat un lloc al costat seu i de tots els sants. Es pot oferir més? És impressionant l'Amor de Déu per nosaltres, els éssers humans! La veritat és que, només amb les nostres forces, mai arribarem a comprendre en la seva plenitud el misteri d'amor de Déu per tots i cadascun de nosaltres. I, no obstant això, aquest amor és l'únic que pot donar sentit al cor inquiet i confús de l'ésser humà.

L'Església, aquests dies de Setmana Santa, ens convida de manera especial a aprofundir en aquest amor contemplant amorosament la Creu:

–Pel camí del diàleg amb Crist crucificat. A moltes persones els resulta, a primera vista, difícil i feixuc aquest diàleg amb Crist. Tomàs de Kempis ens ofereix, en una reflexió molt il·luminadora, una ajuda molt útil. Diu així: «Si no saps meditar sobre coses elevades i celestials, descansa en la passió de Crist i atura't a pensar, com habitant en elles, en les seves sagrades nafres. Perquè si et refugies devotament en aquestes cicatrius i nafres precioses de Jesús, sentiràs gran fortalesa en l'afflicció, no faran efecte en tu els menyspreus dels homes i suportaràs amb facilitat les paraules dels que murmuren contra tu» (Tomàs de Kempis, *L2*, cap. 1, n. 16-17)

–Pel camí de la creu. Per què no recórrer, amb senzillesa i profunda veneració, les estacions del viacrucis? El cor s'anirà omplint de pau, de serenitat, d'esperança, d'amor, de perdó. Recórrer el viacrucis, meditar la Passió del Senyor, exigeix una mica de temps. No podríem dedicar uns minuts cada dia a recórrer almenys dues estacions cada dia, encara que per completar-lo necessitem la setmana sencera? Només cal prendre la decisió i mantenir-la amb fermesa; demana, potser, saber apagar el televisor

oportunament o no entretenir-se en algunes converses per poder dedicar així un temps a estar a soles amb el Senyor.

–Pel camí del servei als que pateixen. D'aquesta meditació serena i amorosa de la Passió brollarà, n'estic convençut, un desig creixent d'ajudar el germà sofrent que és amb nosaltres. Així ho han viscut els sants. Així ho va viure santa Caterina de Siena, com mostra aquest text preciós:

«Jesús va preguntar a Caterina de Siena: “Estimada meva, saps per què t'estimo?” Davant la resposta negativa de Caterina, Jesús va continuar: “T'ho diré. Si no t'estimo, tu no seràs res, no seràs capaç de res de bo. Ja veus que he d'estimar-te.” “És veritat –va respondre Caterina, i de cop va dir–: “Jo voldria estimar-te així.” Però, tot just ho va haver dit, es va adonar que havia dit un disbarat. Jesús va somriure. Llavors ella va afegir: “Però això no és just. Tu pots estimar-me amb un gran amor i jo només puc estimar-te amb un amor petit.”

»En aquell moment va intervenir Jesús i va dir: “He fet possible que m'estimis amb un gran amor”. Ella, sorpresa, va preguntar immediatament com. “T'he posat al costat el proïsme. Tot el que li facis ho prendré com a fet a mi.” Caterina, plena d'alegria, va córrer a curar els malalts a l'hospital: “Ara puc estimar Jesús amb un amor gran”.»

Tant de bo que la contemplació de la Passió de Crist ens ajudi a comprometre'ns més amb els germans que pateixen en el nostre món, i en especial a prop nostre. Perquè juntament amb nosaltres, en aquest lloc, en aquest altar, es farà misteriosament present el Crist del Tabor, de la Passió: el seu Cos lliurat, la seva sang vessada, el Senyor Ressuscitat.

†Joan Josep Omella Omella
Arquebisbe de Barcelona

«Pasqua: Crist entre nosaltres» (16 d'abril de 2017)

Un monjo eremita del Líban va rebre la visita de l'abat d'un monestir molt important. Hi anava per demanar consell perquè estava desolat. El seu monestir, que durant temps va estar ple de monjos joves i generosos, ara estava gairebé buit i la tristesa omplia el cor dels monjos. Abans hi anava molta gent als oficis i ara gairebé ningú hi anava. L'angoixa i el neguit omplien el cor de l'abat, que no sabia què fer ni quina era la causa d'aquella situació. Va preguntar a l'eremita: «Què hem fet malament o quin pecat hem comès perquè estiguem ara en aquesta situació?»

El monjo eremita li va contestar: «Heu comès el pecat d'ignorància».

–«I això què és? Què significa?», li va preguntar l'abat.

—«Doncs que un dels monjos del vostre monestir és el Messies disfressat i vosaltres ho ignoreu», li va respondre l'eremita.

L'abat va tornar al seu monestir i a tothora pensava que com era possible que Déu hagués tornat a la terra, hagués anat al seu monestir i ni ell ni ningú no l'hagués reconegut. I començà a pensar: Potser és el cuiner? O el prior? O el porter? Deu ser el sagristà? O el novici? Qui deu ser? I continuava pensant: No deuen ser la disfressa els defectes que té cada un dels monjos? Sí, tots els monjos del monestir tenien defectes i en canvi semblava que un d'ells era el Messies.

Quan arribà al monestir, l'abat va reunir els monjos i els va explicar el que li havia dit l'eremita, que el Messies era un d'ells. Tots es van mirar amb incredulitat i van pensar que era impossible que el Messies estigués entre ells. Però a poc a poc van començar a donar-hi voltes dins el seu cap i es deien: I si fos aquest o aquell germà? I no podria ser aquell altre? Si està disfressat no podrem reconèixer-lo, amb la qual cosa el que hem de fer és mirar de respectar a tots perquè qualsevol pot ser el Messies.

Va ser a partir del moment que cada un va optar per respectar i estimar cada germà per si fos el Messies, quan van començar a regnar uns altres aires al monestir. Hi havia més alegria, més bondat, més generositat, més il·lusió per tot el que feien. L'alegria va omplir el cor dels monjos i va estendre's arreu del monestir. A poc a poc aquesta alegria s'anava encomanant i aviat molts joves van entrar en el monestir, que tornà a ser una comunitat florent a la qual hi anava molta gent a pregar, a demanar consell, a participar senzillament dels oficis religiosos perquè hi trobava pau i recuperava les forces per seguir servint el Senyor.

Una història preciosa que podríem aplicar a la nostra vida de família, de comunitat, de presbiteri, de veïnatge, de companys de feina... El Messies és entre nosaltres. S'ha disfressat. Sabem acollir-lo i tractar-lo com es mereix? Podem preguntar-nos: Qui és? Quina disfressa ha escollit? Ell ja ens ho va deixar escrit a l'Evangeli: «Tot allò que fèieu a un d'aquests germans meus més petits, m'ho fèieu a mi» (*Mt, 25,40*). Ens ho diu el Ressuscitat. Ell s'ha identificat amb aquelles persones que caminen amb cada un de nosaltres. Així ho van veure els deixebles d'Emmaús. I així ho van reconèixer els apòstols. Estava present entre ells disfressat i segueix present entre nosaltres. Avui que celebrem la Pasqua de Resurrecció, tant debò sapiguem descobrir a Crist ressuscitat entre nosaltres.

Que sapiguem respectar, estimar i ajudar totes les persones que trobem en el nostre camí perquè, en elles, hi és present el mateix Senyor i Déu nostre.

†Joan Josep Omella Omella
Arquebisbe de Barcelona

«Els patrons de Catalunya» (23 d'abril de 2017)

Avui celebrem la festa de Sant Jordi i el proper dijous la Mare de Déu de Montserrat, els dos patrons de Catalunya. Sant Jordi fou un màrtir molt venerat a l'antigor. La tradició ens parla d'un soldat romà de l'Orient, que es va fer cristià i morí com a màrtir de Crist en les persecucions del segle III. Des de l'Orient la devoció a aquest gran màrtir –fou anomenat el *megalomàrtir* o el màrtir per excel·lència– es va estendre cap a Occident, on avui continua essent el patró de molts països, entre els quals hi ha Catalunya.

La llegenda de Sant Jordi és d'una gran bellesa: sant Jordi és el cavaller que venç el drac i salva la princesa de les seves urpes. És una tradició molt emblemàtica, que no significa que haguem d'anar amb la llança atacant als altres sinó que ens indica la imperiosa necessitat de lluitar contra el drac que no és altre que el diable. I ja sabeu que el diable a la Bíblia se'l denomina «diàbolos», que significa «pare de la divisió».

Però també la imatge del sant Jordi que se'ns mostra a la basílica de la Sagrada Família, amb el seu escut per defensar-se i protegir-se dels atacs als seus valors, per obrir espai a la veritat i respondre protegint les virtuts que provenen del seu cor gran i generós.

Li demano a aquest gran sant que ens protegeixi; que protegeixi Barcelona i Catalunya de totes les insídies del mal. Tot el que sigui oblidar-se dels pobres i petits, tot el que no sigui construir ponts per a la comunicació i la comunió entre tots, tot el que sigui faltar al respecte a persones i institucions, és no seguir l'exemple del nostre patró, és no vèncer el drac del mal que ens aguaita contínuament.

A Catalunya la seva festa és també la festa de les roses i dels llibres, expressió de l'estimació que es té a les persones que obsequiem amb un rosa. I estimació també de la cultura que es manifesta en el regal d'un llibre.

Pocs dies després de la festa de Sant Jordi s'escau la de la Mare de Déu de Montserrat. La tradició diu que es tracta d'una imatge que, per motiu d'una invasió de la península, va ser amagada en una cova de la muntanya, al lloc de l'actual Santa Cova, i que després hi va ser trobada per un pastor. I la tradició ens continua explicant que, quan la volien traslladar cap a Manresa, la imatge va fer-se tan pesada, que va ser impossible de moure-la del lloc on ara hi ha el santuari i el monestir benedictí, i que allà es va quedar fins avui.

Els nostres sants patrons ens han d'ajudar per tal que les arrels cristianes de Catalunya donin molt de fruit. Sobretot, com a primer, el fruit de la fe. La primera de les invocacions de la *Visita espiritual a la Mare de Déu de Montserrat*, escrita pel bisbe Torras i Bages, demana el do de la fe, tot pregant: “Verge prodigiosa, tron puríssim on reposà l'eterna Saviesa quan vingué al món a ensenyar el camí de salvació, aconseguí per

als vostres catalans aquella fe que enfonsa les muntanyes, omple les valls i fa planer el camí de la vida”. Avui us animo a fer-nos nostra aquesta pregària.

†Joan Josep Omella Omella
Arquebisbe de Barcelona

«Cap infant sense colònies» (30 d'abril de 2017)

Aquest mes de maig la Fundació Pere Tarrés inicia la campanya «Cap infant sense colònies». Un any més, i ja en són seixanta, milers d'infants en situació de vulnerabilitat es beneficiaran d'aquesta acció educativa i social.

Em sembla necessari posar en valor aquesta obra diocesana i la feina de moltes parròquies i institucions que treballen perquè l'estiu sigui un temps d'esbarjo i descans, però també un temps educatiu, sobretot a través de les colònies, els campaments i els casals per als infants, adolescents i joves que organitzen tants espais i agrupaments.

Tot i que les dades macroeconòmiques indiquen una millora de l'economia, aquesta encara no arriba a les famílies que pitjor ho estan passant. Potser no som encara prou conscients del fet que a Catalunya un de cada quatre infants viu per sota del llindar de la pobresa, i les activitats de lleure són de les primeres que les famílies amb menys recursos no es poden permetre. A l'estiu, la xarxa que protegeix aquests infants durant el curs disminueix i la seva situació s'agreuja: els infants estan més temps a casa o sols i es produeixen canvis en la relació amb els seus referents i laxitud en els hàbits i les normes.

Per afavorir que un bon nombre d'aquests nens i nenes puguin anar de colònies o a un casal d'estiu, la Fundació Pere Tarrés posa en marxa aquesta campanya que permetrà becar més de 4.000 infants per un import proper al milió d'euros. Durant l'estiu es preveu que 20.000 infants i joves participin en més de 400 colònies i casals, dinamitzats per uns 4.000 monitors, la major part dels quals amb una implicació voluntària.

Davant d'això, l'esforç de la Fundació –i d'altres institucions, públiques o privades– està orientat a garantir l'accés al lleure d'aquests infants i joves, a fi que, en un entorn tranquil i estructurat, es relacionin amb altres infants i joves de la mateixa edat. És una bona manera d'ajudar-los en el seu desenvolupament integral com a persones. En els darrers anys s'ha constatat que les peticions de beques han tingut un increment del 344%.

Per aquest estiu, la campanya de la Fundació Pere Tarrés es proposa tres punts clau: sensibilitzar sobre la transcendència de l'educació en el lleure, mobilitzar recursos i destinar-los a la realització d'aquestes activitats. Em plau destacar que es fa un treball en xarxa amb altres entitats com parròquies, serveis socials, escoles, Càritas i els

mateixos centres oberts o centres d'esplai. L'assignació de beques es fa seguint un procediment molt realista que examina la situació socioeconòmica de cada infant per assignar-li l'ajut i l'activitat més adient. Els beneficiaris directes són els infants que reben les beques, però indirectament també se'n beneficien les famílies.

Les activitats d'educació en el lleure tenen uns beneficis que van més enllà de jugar i passar-s'ho bé, treballen valors, emocions i dimensions com l'espiritualitat i la sociabilitat. Gràcies a l'educació en el lleure, s'aconsegueix educar més enllà de les parets de l'escola. És una forma efectiva de facilitar l'adquisició de valors i competències i de donar als infants l'oportunitat d'acostar-se a Jesucrist.

†Joan Josep Omella Omella
Arquebisbe de Barcelona

Comunicat de premsa

L'arquebisbe de Barcelona lamenta els atemptats d'aquest Diumenge de Rams contra dues esglésies coptes

BARCELONA, 10 d'abril de 2017.- L'arquebisbe de Barcelona Joan Josep Omella i el bisbe auxiliar Sebastià Taltavull se senten totalment consternats per la mort de 28 persones, així com per les prop de setanta persones ferides que han deixat els atemptats perpetrats a Egipte coincidint amb la celebració del Diumenge de Rams.

En aquests moments tan tràgics, monsenyor Omella i monsenyor Taltavull acompanyen en la pregària al patriarca de l'església ortodoxa copta, Tawardos II, i se sumen a les paraules de consol pronunciades recentment pel papa Francesc on encomanava a Déu les víctimes i els ferits, així com a tota l'església ortodoxa copta. "Demanam la pregària a tota la comunitat cristiana que camina amb l'Església a Barcelona perquè la pau que brolla del cor de Crist a la Creu arribi a tots els racons de la Terra", ha afirmat l'arquebisbe metropolità de Barcelona, Joan Josep Omella.

Articles i declaracions

"Capital dels joves catòlics europeus"

Article al diari "La Vanguardia" publicat el diumenge 2 d'abril de 2017

Aquest divendres es va tancar amb gran èxit de participació un simposi organitzat pel Consell de Conferències Episcopals d'Europa. Durant quatre dies, 275 participants procedents de 37 conferències episcopals han estat reflexionant per tal d'acompanyar els joves a respondre lliurement a la crida de Crist.

El papa Francesc emmarca aquest simposi de manera precisa quan ens diu: “Acompanyar els joves exigeix sortir dels propis esquemes elaborats prèviament, trobant-los on són, adaptant-se als seus temps i als seus ritmes; significa també prendre’ls seriosament en la seva dificultat per desxifrar la realitat en què viuen i per transformar un anunci rebut en gestos i paraules, en l’esforç quotidià per construir la pròpia història i en la recerca més o menys conscient d’un sentit per al que són les seves vides en el moment actual”.

Acompanyar. Vet aquí un autèntic desafiament. Acompanyar és, en certa manera, fer d’“educadors” en el sentit més profund de la paraula educere: ser capaços d’ajudar a extreure de cadascun dels que acompanyem el millor d’ells mateixos, ajudant-los a descobrir el misteri del qual són portadors i iniciant-los en el noble art del discerniment de la voluntat de Déu en les seves vides.

Permetin-me proposar-los tres consideracions que crec que poden ser d’utilitat per prendre el pols d’aquestes intenses jornades de feina.

1/ Caminar en un diàleg sincer. Sí, un diàleg que partint de la nostra experiència, as-sentat en la recerca de la veritat i en el respecte mutu, permeti un ric intercanvi dels nostres punts de vista. Això implica estar oberts a nous horitzons, a noves propostes i camins per explorar, tècniques d’ajuda i acompanyament, a la posada en comú d’experiències, a la recerca incessant de les “millors pràctiques”.

2/ Que el diàleg arribi a propostes concretes. No és fàcil, però convé que puguem trobar mètodes que ens ajudin a col·laborar en l’edificació d’una joventut madura, amb capacitat de pensament i anàlisi. Una joventut activa i compromesa. Aquests dies hem provat de trobar fórmules i propostes que ens ajudin a acompanyar tants joves que busquen el seu camí sense trobar-lo. Fórmules que els ajudin a discernir la seva vocació dins de l’Església, a trobar el seu camí, a treballar per la seva felicitat, a formar-se i preparar-se amb una profunda consciència laboral i social. Propostes per fer d’ells joves generosos, alegres, compromesos, emancipats, oberts a Déu i a col·laborar amb Ell en la construcció d’un món millor.

3/ Un diàleg guiat i orientat per l’ Esperit Sant. En cadascuna de les ponències i reunions, el Senyor ha estat present. Aquesta experiència ha servit per crear un ampli cercle de comunió i de profunda amistat que ha de continuar més enllà d’aquesta trobada de Barcelona. Deixem que l’oració personal i comunitària ens disposi interiorment per rebre els dons de l’ Esperit Sant que facin més eficaç la nostra feina i el nostre diàleg.

Espero que aquestes jornades de reflexió i convivència a la nostra ciutat hagin contribuït a trobar camins que ajudin a revitalitzar la pastoral juvenil i vocacional.

†Joan Josep Omella Omella
Arquebisbe de Barcelona

Declaracions al diari “Ara” (16/04/17)

Entrevista publicada el diumenge 16 d’abril a càrrec de la sotsdirectora del diari “Ara”, Georgina Ferri.

Joan Josep Omella (Cretes, Matarranya, 1946) porta un any i quatre mesos com a arquebisbe metropolità de Barcelona i assegura que està content: “Em sembla que soc aquí de tota la vida”. Es defineix com un “pastor de poble” i està considerat un dels homes del papa Francesc a l’Estat. Assegura que amb el Papa no han parlat mai del procés sobiranista i la seva posició és clara: “Reso perquè tot vagi bé. Desitjo un diàleg fecund i que s’escolti totes les parts socials implicades”.

El papa Francesc sempre ha dit que li agraden més “els bisbes que fan olor d’ovella que no els que tenen gest de vinagre” i vostè es defineix com a “pastor de poble”, però Barcelona té poc de poble, no?

Sí, però crec que és com un poble. La gent necessita aquesta relació de veïnatge i de proïsmes i quan trobes algú que s’apropa, ho agraeixes. S’ha de potenciar, perquè si no arribarem a una societat de gent que viu sola.

Vostè ha dit en alguna ocasió que sovint la gent el para pel carrer i li diu que l’ha sentit a la ràdio o a la tele, oi?

Sí, i ho agraeixo molt. Quan vaig pel carrer o en transport públic molta gent em diu: “Vostè és el bisbe, oi?”

Vostè és usuari de metro...

Sí i també he sofert les conseqüències d’anar en metro, com els passa a molts ciutadans: m’he posat la mà a la butxaca i he vist que m’havien robat la cartera. Vaig agafar una rabieta interior, però després em vaig calmar! Això demostra que soc poble amb el poble i pateixo les mateixes joies i sofriments [riu].

Com veu la societat catalana?

És una societat complexa. Els catalans, en general, tenen un esperit molt emprenedor. Tenen una idea i han de realitzar-la de seguida. Per això hi ha tantes universitats, centres de cultura i associacions. Potser falta una mica de comunió. Tots tenen una idea i munten la seva resposta per a aquesta idea, però és la mateixa que té l’altre. Per què no treballen junts?

Creu que hi ha una crisi de fe?

En aquests moments hi ha una indiferència que hem globalitzat i que arriba per tot arreu. Individualisme, indiferència per la política, pel treball conjunt, davant del patiment de tots els que venen de fora i per la religió i les institucions.

Vostè va estar a les missions a l'Àfrica...

Sí, el Tercer Món marca molt. Són gent molt alegre i molt solidària, el poc que tenien ho compartien. En canvi, nosaltres –que tenim de tot– hem perdut la joia, la confiança i l'esperança d'un futur millor. Ho hem perdut tot.

Per què?

Vivim en una cultura de mort més que d'esperança, perquè quan un té esperança dona vida, i quan no, és la mort. Tot acaba en mi. Això ja ho deia Joan Pau II. I un dels símptomes és que no deixem fills. A Europa ha baixat moltíssim la natalitat. L'Europa que es va organitzar després de la Segona Guerra Mundial i que donava tantes esperances, en aquest moment s'està perdent.

¿La crisi econòmica ha influït en la pèrdua de l'esperança i en la baixada de la natalitat? Sí, però no només l'econòmica, també social, política, religiosa, de família... Estem en un canvi de cicle i això ens dona una desesperança.

Vostè parla d'indiferència cap a la política, però a Catalunya, amb el tema del procés sobiranista, no sembla que hi hagi indiferència en aquest cas, no?

Jo veig que la societat està dividida, i hauríem de procurar evitar tot el que porta a la divisió i a l'enfrontament.

Quan el van nomenar, algunes veus deien que vostè es trobaria una Església i una societat catalana dividides pel procés. ¿S'ho ha trobat això tant a nivell d'Església com de societat?

A la societat ja es veu que uns hi estan a favor i uns altres hi estan en contra... A dins de l'Església personalment cadascú té la seva opinió, però com a institució hi ha una unitat de dir que nosaltres volem col·laborar en la construcció d'una societat que decideix la mateixa societat. Nosaltres anem amb la societat, però no volem prendre partit.

¿L'Església creu en el dret dels pobles a decidir?

L'Església no entra en política. El meu desig seria que treballéssim tots pel bé de la societat. Com a Església volem la comunió i oferim les nostres mans per treballar en aquesta línia.

S'ha dit que vostè és un dels homes del Papa a Espanya. ¿Ha parlat amb Francesc del procés?

No, no n'hem parlat.

Què creu que passarà?

No tinc una bola de vidre ni soc profeta. Reso perquè tot vagi bé. Desitjo un diàleg fecund i que s'escolti totes les parts implicades. El bé comú està per sobre del bé particular.

Quina relació té vostè amb els polítics catalans?

La relació és bona i fluïda, però res més. La separació entre la política i l'Església s'ha de mantenir, no podem influir l'un en l'altre, però sí que podem col·laborar, i això és bo per al bé comú. Una sana laïcitat és bona, no bel·ligerant contra l'Església. No entenc quan algú reacciona atacant l'Església.

Quan feia poc que vostè estava en el càrrec va esclatar el cas dels Maristes. ¿Creu que l'Església va reaccionar bé en aquell cas?

Desgraciadament sempre hi ha hagut pecats i hi hem de lluitar en contra. Tant el papa Francesc com Benet XVI han reaccionat absolutament en contra dels abusos i crec que hem de lluitar en aquesta línia. En segon lloc, hem de treballar en la defensa de les víctimes, ajudar-les en les seves necessitats espirituals i de reestructuració psicològica. No és només dins de l'Església que succeeixen aquestes coses, sinó també en altres institucions, i tota la societat ha de reaccionar.

L'Església sap demanar perdó?

És el que Jesús ens va ensenyar, perquè ell va morir perdonant, i un cristià ha de saber demanar perdó.

Durant anys no s'ha demanat perdó pels casos de pederàstia. Era tabú?

Sempre s'ha demanat perdó, però una altra cosa és com es consideraven aquests problemes fa 40 o 50 anys, era un altre moment. ¿Se sabia, no se sabia? A poc a poc nosaltres anem prenent consciència de tantes coses que s'han fet malament i quan arribem a reconèixer-ho es demana perdó. L'Església, quan se n'adona, demana perdó.

La setmana passada un malalt d'ELA es va treure la vida i abans va reclamar el dret a morir dignament. ¿L'eutanàsia és un altre tabú a l'Església?

L'Església no vol allargar el patiment d'una vida innecessàriament, però la medicina ha avançat molt i hi ha les cures pal·liatives.

I l'avortament?

Una vida humana no es pot destruir mai i menys quan no es pot defensar, que és quan és a l'úter de la seva mare. Hem de tenir respecte per la vida. Ja ho he dit i ho repetixo: donem més valor a l'ou d'una àguila reial que a un nen al ventre de la seva mare. Això em costa d'entendre.

Però a vegades hi pot haver condicionants traumàtics, com en cas d'una violació. ¿En aquests casos no s'hauria de ser més flexible?

El respecte a la vida és molt important. També entenc el patiment de la gent, però hem de valorar l'ésser humà.

¿A què atribueix l'avançament de la secularització?

Crec que hi ha més gent creient –no dic catòlica, sinó més gent creient– que no pas no creient. Quina és la causa? És molt complicat d'explicar, però quan considerem que els diners estan per damunt de qualsevol valor, estem perdent el valor de Déu, i posem un fals Déu que no ens dona felicitat i que ens destrueix.

Hi ha crisi de vocacions?

Sí, quan hi havia més fills i més fe n'hi havia més. Gràcies a Déu, n'hi ha bastantes, perquè en una societat suposadament secularitzada com Barcelona hi ha una trentena de seminaristes.

¿Vostè creu que si el celibat no fos llei a l'Església hi hauria més vocacions?

No ho crec, perquè no és un problema de casar-se o no. És un problema de fe. Quan un ha descobert Jesús, és capaç de donar-l'hi tot. Com a casat o com a cèlibe.

¿Quina és la proposta de valor de l'Església per als joves?

L'Evangeli de Jesús. El problema és que nosaltres, cristians, no ho vivim amb plenitud i no ho encomanem als joves, però quan ells descobreixen aquest missatge es deixen seduir.

¿La gran esperança de l'Església catòlica és l'Àfrica i l'Àsia perquè no hi ha avançat tant la secularització?

L'esperança és la persona. A l'Àfrica i l'Àsia hi ha una gran reserva de gent que encara no han trobat el missatge de Jesús, perquè no s'ha pogut evangelitzar. També a l'Amèrica Llatina hi ha llocs on encara no ha arribat el missatge de Jesús, perquè no hi ha hagut missioners.

¿Creu que a l'Església li costa modernitzar-se?

Si modernitzar-se és fer el contrari de l'Evangelí, doncs no s'ha modernitzat, esclar. L'Església ha de caminar amb la gent, això diu el Concili Vaticà II: "Les joies i els patiments de la gent són els de l'Església".

¿Vostè creu, com deia el filòsof, que el sepulcre dels homes és el lloc del naixement dels déus? ¿L'ésser humà necessita creure en alguna cosa?

El perill que tenim en aquest moment és fer un sincretisme, i això no és bo. No podem fer una religió a la carta, d'això m'interessa i la resta ho deixo. Hem d'avançar en la pròpia identitat i en el respecte de l'altre.

Vicariat General

“Catalunya secularitzada? No tant!” (Article a “La Vanguardia”, 16/04/17)

Ja és un tòpic entre certs ambients dir que la nostra societat, en concret Catalunya, està totalment secularitzada. També hi ha qui ho diu de les Illes Balears i contraposant-ho a altres indrets on aparentment la religió cristiana està molt arrelada i apareix més. Tanmateix, m’atreveixo a dissentir d’aquest tòpic que, com he dit, per a alguns ja és típic, pot ser sense massa fonament. És cert que l’ambient que domina no és “religiós” en la seva manifestació exterior, però jo em demano, ¿com ha de ser aquest ambient perquè es pugui dir que una societat no és secularitzada? ¿O encara pensem en termes de nacional-catolicisme? Doncs, sembla que sí pel to d’algunes reivindicacions que van apareixent plenes d’enyorança d’un passat que l’Evangeli, el Concili Vaticà II, la modernitat i el sentit comú ens han ajudat a superar.

Avui les estadístiques sobre el compliment religiós ja no són del tot fiables. Depèn molt de com es plantegen els sondejos. Avui, la realitat es coneix trepitjant el terreny, entrant a les cases i dialogant amb les famílies, visitant les parròquies, les comunitats i els grups cristians, que a Catalunya en són molts. En són milers organitzats en comunitats parroquials, en col·legis de l’Església, en hospitals i clíniques, en cases d’acollida, en residències, en presons... Tots ells treballen pels més pobres d’aquí i d’arreu, acompanyant els joves en els esplais, a l’escoltisme, a la universitat, al món obrer, les organitzacions no governamentals, el col·lectiu de missioners i missioneres presents arreu del món, les comunitats de religiosos i religioses presents en els barris més pobres de les nostres ciutats i abocats totalment a pal·liar la marginació més extrema, com els sense sostre o els immigrants i refugiats, els afectats per l’alcoholisme i la droga, les noies que pateixen les seqüeles de l’avortament o les que són acollides per evitar-lo, la presència en el món de la prostitució i molt més.

Entre nosaltres, avui no hi ha parròquia que no tingui un projecte social de cara a l’entorn on està ubicada, al mateix temps que és casa oberta, amb voluntaris per a l’acollida i l’acompanyament de qualsevol que toca a la porta, un referent necessari que fa també que la gent estimi el capellà i els qui s’entreguen a fer el bé guiats per la força de la seva fe i de l’amor que els mou. Pensem quina ha estat la contribució decisiva a pal·liar els efectes de la crisi econòmica, des de les famílies i des de les institucions. Aquesta és l’Església que il·lumina i vol seguir il·luminant, a pesar dels qui voldrien veure-la apagada. L’esforç de recuperació va i ha anat sempre pel camí de l’acollida, de la comprensió, de la misericòrdia, de la fidelitat a l’Evangeli. És la força

de la Pasqua, la presència transformadora del Crist que mor per a identificar-se amb els crucificats i ressuscita per a comunicar vida nova i per sempre.

En una societat aparentment secularitzada, veig honest i valent el paper dels cristians promptes a oferir i donar el millor que ens inspira la fe en Jesucrist, que sempre serà el referent i sentit de la nostra vida, com també la de molts no creients que amb tota sinceritat i goig ens ho manifesten, encara que no facin professió pública de fe. Molt camí per fer, quasi bé tots, uns i altres, el podem fer junts. A més, ho volem!

† Sebastià Taltavull Anglada

Bisbe auxiliar de Barcelona i Administrador apostòlic de Mallorca

Secretaria General

Ministeris

L'Excm. i Rvdm. Sr. Sebastià Taltavull Anglada, Bisbe Auxiliar de Barcelona, el divendres 28 d'abril de 2017, a la Parròquia de la Mare de Déu de la Medalla Miraculosa de Barcelona, confereix el ministeri de:

LECTORAT

SANTIAGO ARAGONÉS GONZÁLEZ
MIGUEL DOCTAMA MIRABUENO

ACOLITAT

ENRIQUE FERNÁNDEZ MANZANO

Nomenaments parroquials

03.04.17 – Rvd. P. Egide Khonde Mabiala, B, vicari de la parròquia Sant Adrià, de Sant Adrià de Besòs.

Nomenaments no parroquials

03.04.17 – Rvd. P. Egide Khonde Mabiala, B, agent de pastoral en el Servei religiós de l'Hospital de l'Esperit Sant, de Santa Coloma de Gramenet.

10.04.17 – Rvd. Sr. Ignasi Borrull Puigarnau, agent de pastoral en el Servei religiós de l'Hospital Trias i Pujol "Can Ruti", de Badalona.

10.04.17 – Rvd. Sr. Albert Moreno-Palancas Fernández, diaca, agent de pastoral en el Servei religiós de l'Hospital Trias i Pujol "Can Ruti", de Badalona.

10.04.17 – Rvd. Sr. Richard Twagirimana, agent de pastoral en el Servei religiós de l'Hospital Trias i Pujol "Can Ruti", de Badalona.

24.04.17 – Rvd. P. Andrii Kachmar, CSSR, adscrit a l'Església del *Perpétuo Socorro*, dels Religiosos Redemptoristes, per als fidels greco-catòlics ucraïnesos de ritus bizantí d'aquesta església.

28.04.17 – MI. Il.lustre Sr. Josep Ramon Pérez Sánchez, Degà President de l'Excm.

Capítol Catedral, pel bienni 2017-2019.

28.04.17 – MI. Il.lustre Sr. Josep Serra Colomer, Canonge Penitencier de la Catedral, pel bienni 2017-2019.

28.04.17 – Aprovació a la composició del Patronat de la *Fundació Acollida i esperança*, per quatre anys: Fra. Josep Costa i Planagumà, ofm, president; Sra. Estíbaliz López Torrent, vicepresidenta; Sr. Eduard Sala Paixau, secretari; Sr. Jorge Vidal Quadras, tresorer; Sra. Núria Basi Moré, vocal; Sr. Joan Jiménez Jiménez, vocal; Sr. Luís Latorre Sánchez, vocal; Sr. Joaquim Planasdemunt Tobeña, vocal i Sra. Imma Ribas Algueró, vocal

Religiosa difunta

La Gna. Matilde PEÑALBA TAPIA, Dominique de la Presentació, va morir el 20 d'abril de 2017, als 82 anys d'edat i 59 de vida religiosa.

Història

Una joia del segle XV de la catedral de Barcelona

Com una perla, amagada en la profunditat de l'ostra, la Pietà Desplà veu passar els segles des de la catedral de Barcelona. Peça poc coneguda pel gran públic i admirada pels experts, és una joia conservada a pocs metres del seu context original i acompanyada d'altres peces coetànies que ens fan adonar encara més de la seva excepcionalitat.

Quan entrem a la sala capitular, la descobrim al fons, sota el vitrall, on presideix una col·lecció que ens parla de la gran riquesa del segle XV a la nostra catedral: Martorell, Claperós, Huguet, Lochner... són alguns dels autors de les peces que acompanyen l'obra mestra de Bartolomé Bermejo.

El segle havia començat amb el pontificat del bisbe Francesc Climent, anomenat "Sapera", patriarca de Jerusalem i bisbe de Barcelona. Fou el gran impulsor de les obres de conclusió del temple catedralici i del seu claustre. D'aquest inici de segle, a pocs metres de la *Pietat*, és la cadira anomenada "del rei Martí", que forma part de la custòdia de Barcelona. Tron i ostensori formen un tot que expressa la unitat entre el palau reial i el primer temple de la ciutat que s'esvairà al llarg de la centúria a causa de l'absentisme dels monarques.

La fascinació d'Alfons el Magnànim per Nàpols deixarà pas a la guerra civil catalana, inici d'un període d'inestabilitat del qual la catedral conserva en el seu tresor una peça excepcional: l'espasa de majestat del conestable Pere de Portugal. És al final d'aquest període convuls que torna Lluís Desplà a Barcelona des de Roma per prendre possessió de l'ardiaconat major de la catedral. Un temps llarg, els cinquanta anys que van des del 1474 al 1524, data de la seva mort, en el qual viurà la pacificació del Principat i tots els esdeveniments que se succeiran, dels que sovint en serà protagonista.

El comitent de la Pietat és una de les figures més interessants de finals del segle XV i inicis del XVI de la ciutat de Barcelona. Clergue, polític (fou president de la Generalitat de 1506 a 1509) i promotor de les arts, de ben segur era deutor de la seva experiència romana que el dugué a contractar artistes d'estils tan diferents com Bermejo, Ordóñez i Lochner. Veiem com les formes flamenques, italianes i germàniques decoren de manera harmònica la catedral i la casa de l'Ardiaca sense entrar en contradicció.

Un clergue excepcional que té l'audàcia de contractar un artista extraordinari per la que probablement és la seva obra més preuada, aquella amb la qual pregària en la inti-

mitat, tot fent-se present ell mateix als peus de la creu, segons el costum dels ambient influïts per la *devotio moderna*. Desplà contempla el dolor de Maria amb el Crist als braços posant-se ell mateix dins de l'escena, escruta les Escripures com sant Jeroni, s'identifica amb els sentiments de la Mare, el cor de la qual ha estat traspasat com va profetitzar el vell Simeó.

Des del 23 de març passat tornem a contemplar aquesta obra, potser el màxim exponent de la pintura hispanoflamenca, amb tota la seva esplendor. Cal mirar-la una i mil vegades, deixant-nos porta per la composició i els calors, acostant-nos als detalls, admirant-ne el preciosisme. Gaudim-la i deixem que ens ompli de la seva harmonia que llueix de nou gràcies a la inestimable col·laboració de la Fundació Banc Sabadell i la professionalitat d'un magnífic grip d'especialistes.

Mn. Robert Baró

Canonge conservador de la catedral de Barcelona. (Article publicat a Catalunya Cristiana, 09/04/2017).

Organismes diocesans

Tribunal Eclesiàstic. Edicte de nul·litat matrimonial

Edicte. Causa: Sendrós-Barcelón II

DECRET. Barcelona, 28 d'abril de 2017.

Pel present EDICTE hom fa saber al Sr. Ismael BARCELÓN MAICAS, en parador ignorat, demandat en el judici de Declaració de Nul·litat de Nul·litat de Matrimoni per la Sra. Maria-José SENCROS PÉREZ, que ha estat dictada Sentència definitiva en aquesta instància en la que CONSTA la nul·litat de l'esmentat matrimoni.

Dels fidels en general, i de les Autoritats civils i eclesiàstiques en particular, esperem que, si rebessin notícia certa del lloc de residència de l'esmentat, procuraran que li sigui comunicat l'avís d'aquesta publicació de Sentència.

Ho decreta i signa el M. Iltre. Sr. Jutge Eclesiàstic.

En dono fe.

(Firma il·legible i segell del Tribunal)

El mateix dia és fixar l'anterior Edicte al corresponent Tauló d'aquest Tribunal per tal de ser enretirat el proper dia 28 de maig de 2017. Consti.

Delegació Diocesana de Pastoral Vocacional i Delegació Diocesana de Missions: Carta dels res- pectius Delegats

Barcelona, abril de 2017.

Benvolguts,

Amb el lema "Impulsats per a l'Esperit per a la missió", l'Església celebra la 54ª Jornada Mundial de Pregària per les Vocacions i la Jornada de les Vocacions Natives. Això serà el quart diumenge de Pasqua, 7 de maig, conegut com el diumenge del Bon Pastor.

El papa Francesc, en el seu missatge, ens convida a descobrir la dimensió missionera de tota vocació cristiana. Ens convida a fixar-nos en Jesús que va passar fent el bé,

per tal de fer el mateix. Vol que contemplem Jesús ungit per l'Esperit Sant i enviat pel Pare a la seva missió. L'Esperit ens empeny a ser evangelitzadors i missioners del món que ens envolta.

Els objectius d'aquesta Jornada doble són bàsicament:

- demanar al Senyor del sembrat que continuï enviant vocacions a la seva Església,
- promoure en els grups de joves reflexions sobre la vocació, per poder respondre a la crida de Déu que parla en cada cor,
- promoure entre els fidels una col·laboració eficaç per les vocacions natives de les terres en missió, oferint ajudes econòmiques pel sosteniment i formació d'aquestes vocacions.

Us fem arribar des de la Delegació per les Vocacions el cartell i estampa amb la pregària per les vocacions.

Aprofitem per agrair-vos la vostra col·laboració a la Cadena de Pregària per les Vocacions.

Gràcies per la vostra pregària. Que el Senyor ens concedeixi el fruit pasqual de moltes i generoses vocacions nascudes del testimoniatge de la Resurrecció de Crist.

Rebeu una salutació ben cordial,

Mn. David Álvarez
Delegat Diocesà de Pastoral Vocacional

Mn. Manel Roig
Delegat Diocesà de Missions

Seminari Menor de Barcelona: XXIV trobada d'escolans

Barcelona, abril de 2017.

Benvolguts,

Amb l'arribada del mes de maig, us proposem la trobada d'escolans de l'arxidiòcesi, que ja és la número 24!

És un moment molt bo per tal que es coneguïn entre ells els escolans i escolanes de les diverses parròquies i centres d'Església diocesans.

El lloc de la trobada serà l'edifici del Seminari Conciliar de Barcelona (c. De la Diputació, 231) i es durà a terme el dissabte 6 de maig. Ens convidria que féssiu les inscripcions abans del dijous 4 de maig.

Programa de la XXIV Trobada d'escolans:

10.00 h: Arribada i acollida al Seminari conciliar de Barcelona.

10.30 h: Benvinguda i presentació de la Trobada.

10.45 h: Inici de la gimkana els "escolans, amics de Jesús".

13.00 h: Celebració de l'Eucaristia.

14.00 h: Dinar (se'l porta cadascú).

15.00 h: Comiat.

Com sempre, estarem molts contents i vosaltres, els mossens, els podeu acompanyar. També hi poden venir acompanyants adults.

A la trobada hi són convidats tots els escolans i escolanes, i també s'hi poden afeï4r altre nois i noies d'entre 8 i 15 anys que estiguin vinculats a la parròquia o al centre—

Us fem arribar el cartell de la trobada i també octavetes per poder-les repartir directament als escolans que cregueu que val la pena que hi participin.

Cal tenir en compte que.

—els mossens han de portar alba i estola blanca.

—tots els que vinguin han de portar-se el dinar.

Per inscriure's:

—per telèfon: 93 454 16 00 (Sònia, secretària del Seminari).

—per correu electrònic: seminari@seminaribarcelona.cat

Més informació a: www.seminarimenorbcn.cat

Amb el desig de poder-vos saludar personament, ens acomiadem units en la pregària

Mn. Josep M. Turull Mn. José Fernando Campoverde
Rector del Seminari Menor Formador del Seminari Menor de Barcelona
de Barcelona

Crònica

Celebració del desè aniversari de la mort de Mn. Pere Oliveres

Enguany fa deu anys que Mn. Pere Oliveres Lapostolet va morir i enguany també es començaran les obres de la casa-centre que porta el nom de Pere Oliveres a la parròquia on ell va rebre el baptisme, Santa Maria de Sants.

La commemoració d'aquests fets es va fer el dia 2 d'abril a les sis de la tarda i la va presidir Mn. Salvador Bacardit, delegat episcopal a Càritas Diocesana i promotor del Casal Mn. Pere Oliveres.

D'altra banda, el 20 de setembre del 2007 es va introduir el procés de beatificació, que en el seu primer pas és el de les virtuts heroïques. I es van fer també unes estampes amb una oració per demanar-ne la intercessió.

Per fer memòria d'aquest gran sacerdot de la nostra diòcesi, recollim l'article que Mn. Enric Aymerich va publicar a "Catalunya Cristiana" (02/04/2017, pag. 13).

"L'any 1977 vaig anar de rector a la Mare de Déu dels Dolors, una parròquia molt gran de Sants. Em vaig trobar amb un mossèn, més gran que jo, que vivia a casa seva. Bé, això s'ha d'explicar, perquè a casa seva hi havia tot un grup de gent que sortia de la presó i que Mn. Pere i un grup de gent acollia: tota una comunitat estava recolzant aquesta tasca.

De seguida em vaig fer molt amic seu, i fins em va suplir en el segon i quart dilluns de cada mes, ja que jo sortia a la muntanya amb un grup de mossens. També m'invitava a fer sortides amb ell, com a les ermites del Montsant, per veure i conversar amb totes aquelles ermitanes que en la solitud d'aquells paratge havien trobat Déu. Mn. Pere era un home contemplatiu, d'oració profunda, feia cada dia dues hores d'oració, i seguia molt de prop els contemplatius, sobretot ermitans.

Era també un home pobre, de vegades fins a l'extrem. Li deien *l'apostolet*, que era el seu segon cognom, o també, més sovint, *el santet*. Portava un anorac blau, senzill i vell, i unes sandàlies tronades de llargues caminades i sense mitjons. També era un home d'Església. Estimava l'Església i no podia sentir parlar-ne malament. Sovint buscava justificacions. I em confessava que molts dels problemes no hi serien si l'Església fos més pobra.

I era sobretot un gran amic dels presos. Visitava sovint les presons i passava llargues hores “amb els seus amics”. En aquell temps les presons no estaven organitzades com ara. Per això un problema que el preocupava era la reinserció.

Més tard, va transmetre als amics i veïns, també als joves de les *ultrieies* que es feien a casa seva, la necessitat d’ajudar els presos. I va fundar una petota comunitat. L’obra s’anomenaria OFORS: Obra de Formació i Orientació Religiosa i Social dels presos.

Era també un gran liturgista, però no de ritus ni cerimònies, sinó d’allò que havia après i compartit amb el bisbe Tena, company de curs, i que ajudava realment a viure la presència de Déu, de Crist i de l’Església. Era un home de gran austeritat, fins a l’extrem. El dejuni era freqüent a la seva vida, i sovint er el punt més fort de discussió amb les seves col·laboradores, que el renyaven, però era en va. Quan ell estava segur de la decisió que havia pres, res no el podia fer canviar.– Mn. Enric Aymerich.”

Arrelat al barri de Sants

En el mateix número de “Catalunya Cristiana”, Montserrat Vime Bacardí publicava l’article titulat “Arrelat a Sants”, que reproduïm en la seva integritat.

“El 2 d’abril del 2007 es va produir el traspàs de Mn. Pere Oliveras Lapostolet. Havia nascut a Barcelona, al carrer de Sants, 214, el 27 d’octubre del 1927. El pare era ferrer. La farga era el que donava fesomia a la casa i sustentava la modesta família. Mossèn Pere va ser un home molt arrelat al barri de Sants, on havia nascut i on va viure i va evangelitzar tota la vida. Tenia un coneixement pròxim, pastoral i profund del barri i de les persones.

De caràcter fort i tenaç, tan bon punt se li va despertar la vocació, va voler ser sacerdot sant. Es va formar al Seminari Conciliar de Barcelona, del 1940 al 1951. Va rebre l’ordenació de prevere de mans del bisbe Modrego Casaus, amb un bon grup de companys seminaristes, a la parròquia de Sant Josep Oriol, el 4 d’abril del 1951.

La primera destinació va ser de vicari a Sant Joan Maria Vianney i, després, a la parròquia de Santa Maria de Cervelló, a la Barceloneta. Cap a mitjan de la dècada dels cinquanta ja va quedar lliure de càrrecs parroquials.

Aleshores es va llançar de ple a la joventut. Moltes vegades va aconseguir, per mitjà del sagrament de la Penitència, refer i reconstruir el seu temple interior. També els més maltractats per la vida van ser aviat objecte de la seva dedicació curiosa i constant. L’atenció als presos a Montjuïc (fins que el centre es va tancar) i a la Model va durar tota la vida. Se sentia inclinat a acostar-se amb gran amor i comprensió a qualsevol tipus de feblesa humana.

El gran eix vertebrador era una solidíssima espiritualitat litúrgica. Com a gran centre, la Pasqua, Jesucrist mort i ressuscitat, í l'Eucaristia, on tot convergia i font de tota la vida que al seu torn es desplegava. Procurava injectar-la a tothom.

També van començar a la casa de Sants les primeres i molt concorregudes *ultreies*: els dijous la casa s'omplia de persones de tota mena. El moviment de Cursets de Cristiandat va ser molt actiu i va durar, exuberant, molts anys.

Cridava l'atenció el gran amor a l'Església, que volia resplendent, sense taca ni arruga, gens aferrada als diners, atractiva per als joves que se'n sentien allunyats, per als quals sentia una autèntica passió.

Una vegada, en l'època de més esplendor, una dona li va dir: "Mossèn Pere, si tots els capellans fossin com vostè, la gent creuria més, i ell va respondre: "El dimoni també m'ho diu això". És un testimoni ben eloqüent de la seva netedat evangèlica."

Celebració de la Missa Crismal a la catedral

L'alegria i la fraternitat cristianes van estar en el centre de la celebració de la Missa Crismal a la catedral de Barcelona. La cerimònia, com ja és tradicional a la nostra diòcesi, es va celebrar el Dimarts Sant, 11 d'abril de 2017, a les 11 hores. Presidí la celebració Mons. Joan Josep Omella, que tenia a la seva dreta el cardenal i arquebisbe emèrit de Barcelona, Dr. Lluís Martínez Sistach, i a la seva esquerra el bisbe auxiliar i vicari general de la diòcesi, Mons. Sebastià Taltavull, que és també administrador apostòlic de Mallorca.

Amb els bisbes indicats varen concelebrar el Vicari judicial, Mn. Santiago Bueno; els membres del Capítol de la catedral; els Vicaris episcopals; i el Secretari general i Canceller, Mn. Sergi Gordo, que celebrava les seves noces d'argent presbiterals. També varen concelebrar cent noranta-nou preveres, tant del clergat secular com del clergat regular. Una vintena de diaques varen fer el seu ministeri en la cerimònia, encapçalats per Mn. Xavier Rius, diaca permanent adscrit a la catedral, i per Mn. Jordi-Albert Garrofé, membre de la Delegació Diocesana de Mitjans de Comunicació Social. També varen participar en la celebració un bon nombre de fidels. Per tal de facilitar la participació de tota l'assemblea es va distribuir un opuscle amb els textos i els cants de la celebració.

A la portada de l'opuscle hi havia una imatge de Crist Bon Pastor amb aquestes paraules: *Bone Pastor, Panis vere*. A la pàgina primera de l'opuscle, amb el títol "Som germans", hi havia aquest text del papa Francesc, que donava el sentit que es volia donar a tota la cerimònia: "Avui, en aquest moment, quan faré el mateix gest de Jesús de rentar els peus a vosaltres dotze, tots estem fent el gest de l'fraternitat i tots diem:

‘Som diversos, som diferents, tenim diverses cultures i religions, però som germans i volem viure en pau’. I aquest és el gest que faig amb vosaltres.

“Cadascun de nosaltres té una història damunt, cadascun de vosaltres té una història damunt. Tantes creus, tants dolors, però també té un cor obert que vol la fraternitat. Que cadascú, en la seva pròpia llengua religiosa, pregui al Senyor perquè aquesta fraternitat s’encomani en el món, perquè no hi hagi les trenta monedes per matar el germà, perquè sempre hi hagi la fraternitat i la bondat. Així sigui”. (Homilia del papa Francesc el Dijous Sant de 2016. Missa en la Cena del Senyor.).

Mn. Joan Obach, actuà com a mestre de cerimònies, amb Mn. Josep Vives. Varen fer els servei d’acòlits i lector seminaristes del nostre Seminari Conciliar. La proclamació de l’Evangeli es va confiar al diaca Mn. Pere Arribas Bartolomé, que celebrava les noces d’argent diaconals.

Tota l’assemblea va fer el cant d’entrada “Crist ens estima i ens ha rentat amb la seva sang”, que va donar pas a l’acte penitencial, a la col·lecta i a les lectures bíbliques de la missa de benedicció dels sants Olis.

A l’homilia, l’arquebisbe Joan Josep Omella va començar felicitant els preveres i diaques que celebraven les noces d’or o d’argent de la seva ordenació. Després, citant el missatge de les lectures va fer unes reflexions sobre la importància de l’alegria en la vida i el ministeri dels ministres de l’Església, citant l’exhortació Evangelii Gaudium, del papa Francesc. També va fer referència a la pastoral missionera i a l’Església “en sortida” en els ensenyaments del Sant Pare.

En la darrera part de l’homilia va fer demanar que el Divendres Sant els preveres recordin que cal fer la col·lecta per les obres cristianes de Terra Santa. L’any passat aquesta col·lecta va recollir 51.500 euros. També va expressar la seva solidaritat i va demanar pregàries per les víctimes dels dos atemptats contra dues esglésies coptes d’Egipte. Va agrair els treballs de reflexió i de compromís cristià que es fa aquests mesos a la diòcesi com a treball previ abans de concretar –en un segon moment– els continguts, els objectius i les accions del proper Pla Pastoral Diocesà. Mons. Omella va cloure la seva homilia citant un text de Ramon Llull, del *Llibre de l’amic i de l’Amat*, que expressa com el beat posava l’amor a Crist en el centre de tota la seva vida i com “tenia en Crist la seva estança, confiant en la seva misericòrdia i vivint entre l’amor i l’esperança”. (El text íntegre de l’homilia es troba a la secció del Prelat, en aquest mateix BAB).

Al final de la celebració es va donar a tots els concelebrants l’edició en català del document de la Congregació per al Clergat *El do de la vocació presbiteral. Ratio fundamentalis institutionis sacerdotalis*, editat per Ed. Claret en la col·lecció Documents del Magisteri.

Noces d’or i d’argent de l’ordenació presbiteral o diaconal

Al final de la celebració es varen llegir els noms dels preveres i diaques que celebraven les noces d'or o d'argent, i foren els següents als quals el sr. Arquebisbe va abraçar i els va oferir un llibre—

· Noces d'or presbiterals, 1967-2017: Mn. Miquel Álvarez Fernández; P. Víctor Xavier Macua Jiménez, SDB; Mn. Isidoro Martínez Fernández; P. Raimon Negre Rigol, SJ; P. Josep Ricart Oller, SJ; P. Josep M. Rierola Roqué, SchP; P. Isidre Sans Balcells, MCCI, combonià.

· Noces d'argent presbiterals, 1992-2017: Mn. Francesc Blanco Aranda; Mn. Ottmar Breitenhuber; Mn. Miquel Cubero Balboa; P. Fermín Delgado Ramírez, O. De M.; Mn. Sergi Gordo Rodríguez; Mn. Antoni M. Llompert Mas; Mn. Rafael Míguez Melero; Mn. Agustín Moreno González; Mn. Luigi Usubelli.

· Noces d'argent diaconals, 1992-2017: Mn. Pere Arribas Bartolomé, DP.

Paraules de Mn. Miquel Álvarez Fernández

Un d'aquests, Mn. Miquel Álvarez Fernández, rector de Sant Martí de Provençals, va pronunciar aquell parlament que reproduïm en la seva integritat per la seva profunditat espiritual i perquè és un testimoni de fraternitat sacerdotal que honora la nostra arxidiòcesi i el nostre presbiteri. I cal recordar que la joia i la fraternitat, sobretot dels preveres i diaques, varen estar en el centre de les paraules que el Sr. Arquebisbe va pronunciar al final de la Missa Crismal.

“Els que avui celebrem els cinquanta i vint-i-cinc anys de ministeri sacerdotal, acompanyats de tots vosaltres, **volem donar gràcies a Déu** per tots aquests anys, molt importants en les nostres vides; recordant als que no han arribat i ens acompanyen des de la casa del Pare.

Donem immenses gràcies a Déu i, al mateix temps, demanem perdó per les nostres mancances i errors a l'hora de ser uns bons pastors, ja que hem pogut fer patir a persones amb les nostres dèries i intransigències...; també demanem perdó pels nostres pecats d'omissió, pels talents, que per mandra i dificultats nostres, no els vam fer servir per al bé del ramat encomanat.

En tot això hem comptat amb la infinita misericòrdia de Déu i la comprensió i bona voluntat de la gent senzilla de les nostres comunitats i els estem agraints.

Totes aquestes coses també ens han ajudat a madurar com persones.

Dit això, i mirant cap enrere, vull expressar/compartir alguns dels pensaments i sentiments que aquests cinquanta anys de capellà desvetllen/desperten en el meu interior.

El primer sentiment es de content i satisfacció per aquests cinquanta anys. Tornaria a fer el mateix recorregut. En ell se m'han donat totes les oportunitats per realitzar-me com persona i capellà i, sobre tot, la oportunitat de apropar-me a tantíssimes persones en allò de més sagrat que hi ha en l'ésser humà: apropar-me a les seves alegries i penes, a les seves il·lusions i frustracions, a les seves lluites, angoixes i patiments..., a les seves debilitats i ganes de aixecar-se i construir una vida més reeixida... aprenen dels seus errors..., fen-me depositari de tota la seva confiança..., que he procurat sempre fer-me digne d'ella i no defraudar.

M'ha fet molt feliç acompanyar i sentir-me acompanyat de moltes persones senzilles amb el neguit comú de seguir el camí de Jesús en les nostres vides a la llum de la seva Paraula(individualment i en grup)... i també fer camini junt amb les persones senzilles dels nostres barris que no tenien aquest neguit, però que els valors evangèlics estaven presents.

Fer camí amb elles i sentir-me acompanyat per elles ha sigut una gran riquesa: m'aportaven la sensatesa y el realisme dels que viuen els problemes de la vida en primera persona, patint intensament tot el relacionat amb la família i el treball; comparat amb elles, sentia que la meua vida era molt més còmoda i fàcil.

Dono gràcies a la Església de Barcelona que a partir del any 71 em va acollir amb els braços oberts i em va fer sentir un més dels seus: sempre m'he sentit molt acollit i estimat pels companys, i molt ben tractat per tots els Bisbes i Vicaris Episcopals.

Barcelona a mi m'ho va donar tot, molt més del que necessitava i esperava, també en altres camps de ajuda a les persones y de realització personal.

Sempre he manifestat que he tingut moltíssima sort, començant per viure, en els últims anys del Seminari, el Concili Vaticà II amb tota la seva empenta i vitalitat dels anys posteriors aquí a Barcelona.

La sort de mourem sempre en un barri popular de gent amable i senzilla, vinguda de tot arreu, compartint amb companys que sintonitzaven en les mateixes inquietuds.

I, en aquesta ultima etapa de la meua vida, la sort del Papa Francesc que s'ha posat endavant i camina amb la alegria i frescor del Esperit de Jesús i amb un llenguatge nou...entenedor... que sempre anima i ens ajuda a ser millors pastors en els nostres barris populars.

Em sento content d'haver viscut en els anys que em van tocar de viure i passar per les diverses etapes i canvis que van tenir lloc en la nostra Església.

Si mires cap enrere, descobreixes que en la vida tot es gràcia, tot es do.
I tot això ve de la mà de Déu, en el qual "vivim i existim".
Per tant, junt a tots vosaltres donem gràcies al bon Déu".

Presentació a Roma del volum “Un cardinale si confessa”, el llibre-entrevista del Dr. Martínez Sistach

Va fer una brillant presentació del llibre el P. Antonio Spadaro, jesuïta i director de la revista “La Civiltà Cattolica”

El dia 30 de març de 2017, a les 5 de la tarda, a la sala d’actes de l’Institut Patrístic Agustinià (via Paolo VI, 25), de Roma, va tenir lloc l’acte de presentació del llibre *Un cardinale si confessa*, publicat per la Libreria Editrice Vaticana. El llibre, publicat en català per Editorial Proa i pròximament en castellà per Editorial Planeta, recull les conversacions del cardenal Lluís

Martínez Sistach amb el periodista i sacerdot Jordi Piquer Quintana.

En el curs de l’acte de presentació de la versió italiana del llibre va parlar, en primer lloc, don Giuseppe Costa, SDB, director de la Libreria Editrice Vaticana, que saluda els presents a l’acte i manifestà la seva satisfacció per oferir al públic de llengua italiana aquestes “confessions” del cardenal i arquebisbe emèrit de Barcelona.

La presentació del llibre va anar a càrrec del pare Antonio Spadaro, SJ, director de la revista *La Civiltà Cattolica* i una autoritat reconeguda en el món de la interpretació de les comunicacions de l’era digital. Va dir que el llibre tenia “una riquesa polièdrica i que era l’expressió de la vida plena i intensa del cardenal”. En va fer una interpretació magistral i molt ben articulada, que va dividir “sis mirades” sobre l’itinerari del doctor Martínez Sistach.

Les sis morades foren aquestes: 1. La mirada d’un home de fortes arrels en la terra i en una terra, que és naturalment Catalunya, recollint algunes anècdotes de la infància i joventut; 2. La mirada d’un home obert als reptes, esmentant que l’Església sempre ha d’afrontar nous reptes, i un dels actuals és el de “viure en la pluralitat religiosa”. 3. La mirada radicalment pastoral i missionera, amb els treballs entorn del Concili Vaticà II i els laics, sobretot la tesi doctoral del cardenal sobre el dret d’associació en l’Església, seguint les orientacions conciliars, i cercant una “Església samaritana”, en sintonia amb els ensenyaments del papa Francesc. 4. Una mirada sobre la societat i la política, degut a la qual “el cardenal és molt clar sobre la llibertat dels ciutadans de decidir sobre les qüestions relatives a la configuració dels Estats i de les societats civils”, sense oblidar la defensa dels de la seva terra. 5. Una mirada urbana. En aquest punt el P. Spadaro va fer referència a la visió que té el cardenal barceloní sobre el fenomen de la urbanització i va esmentar la seva iniciativa de convocar un primer congrés de pastoral urbana a Barcelona i un segon congrés a Rio de Janeiro el juliol d’aquest any i la

creació pel cardenal de la “Fundació Antoni Gaudí per a les grans ciutats”, que té com a emblema la basílica de la Sagrada Família, tan estimada pel cardenal. I 6. Una mirada sobre Jesús, perquè –en paraules del doctor Martínez Sistach– “ens hem equivocat i ens cal invertir l’ordre, parlem molt de l’Església i poc de Jesús. Parlem, primer, de Jesús; i acceptant Jesús, entendrem millor l’Església santa i pecadora, perquè està formada per homes i dones que són pecadors, però que tenen el desig de convertir-se. És l’Església *semper reformanda*, que necessita sempre viure la seva conversió”.

Amb aquestes paraules va concloure la seva magistral presentació el P. Antonio Spadaro. Va parlar a continuació el Dr. Sergio Rodríguez López-Ros, de l’Institut cultural Cervantes de Roma, i antic delegat de mitjans de comunicació social del nostre Arquebisbat, que va lloar la iniciativa de traduir a l’italià aquestes “confessions” del cardenal.

A continuació va parlar el diaca Mn. Ramon Ollé Ribalta, actual delegat de mitjans de comunicació social del nostre Arquebisbat, que va presentar unes reflexions sobre la seva col·laboració amb el cardenal des del 3 d’octubre de 2012, quan va ser nomenat delegat de mitjans de comunicació. “Al principi em va sorprendre que el cardenal confiés aquesta responsabilitat a un enginyer de telecomunicacions, però el meu treball m’ha posat en contacte amb una persona com la del cardenal, de forta personalitat, visió estratègica, altes qualitat de govern i un pastor veritablement lliurat a l’anunci de l’Evangeli en la seva Església diocesana”.

“Prop del cardenal –va afegir– he tingut l’honor de viure alguns dels moments més intensos i històrics de la història de l’arxidiòcesi de Barcelona i també de l’Església universal”, i va esmentar la renúncia de Benet XVI, moment en el qual el cardenal va ser dels primers a convocar els mitjans i comentar-los la transcendència de la notícia i l’elecció del papa Francesc, tot establint un paral·lelisme entre les figures del cardenal Bergoglio i el nostre cardenal, especialment en temes com la pastoral de les grans ciutats i la pastoral de la família.

“El dia a dir de la gestió d’una oficina de premsa d’una important seu arquebisbal i metropolitana, com és la de Barcelona, comporta sovint nervis, conflictes, tensions i jornades laborals extenses. Puc dir amb goig que, si he estat capaç d’afrontar aquests reptes, ha estat gràcies a la confiança i confidencialitat del cardenal envers la meua persona i el meu equip de col·laboradors. És el moment de dir que, fruit d’aquest intens treball, el cardenal Sistach, amb el pas de les setmanes, s’ha convertit per a mi en un segon pare”.

L’acte es va cloure amb unes paraules d’agraïment del cardenal i amb un col·loqui amb els assistents a la presentació, moderat per la doctora Franca Giansoldati, encarregada de la informació del Vaticà en el diari *Il Messaggero*. El diari *L’Osservatore Romano* del 4 de març es feia ressò del llibre en una àmplia informació titulada “Come in un flashback”, en el que recollia la notícia i amplis extractes del pròleg del llibre, del que és autor el cardenal Gianfranco Ravasi, president del Pontifici Consell per a la Cultura.

Lliurament al cardenal Martínez Sistach del títol d'advocat honorari de la Rota Romana

En un dia tan significatiu per a Catalunya com ho és el 27 d'abril, solemnitat de la Mare de Déu de Montserrat, a la seu de la Tribunal de la Rota, a Roma, va tenir lloc l'acte del lliurament del títol com a Advocat honorari de la Sagrada Rota al cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe emèrit de Barcelona. En el mateix acte, també es va lliurar aquest títol al cardenal Oswald Gracias, arquebisbe de Bombay i president de la Conferència de bisbes catòlics de l'Índia.

Aquesta distinció al nostre Cardenal la va firmar el papa Francesc mitjançant un rescripte del 15 de febrer de 2017 (cf. *L'Osservatore Romano* del 15/02/2017) i és una expressió de l'especial estimació del Sant Pare vers la persona de l'Arquebisbe emèrit de Barcelona. A la vegada, la concessió d'aquesta distinció honorífica té també el seu origen en una circumstància poc coneguda de la biografia del cardenal Martínez Sistach. Durant els seus anys d'estudis a Roma, especialitzant-se en Dret Civil i Eclesiàstic (*in Utroque Iure*) va fer, simultanejant-ho amb els estudis a la Universitat Lateranense, dos dels cursos destinats a advocats de la Sagrada Rota Romana. Però per poder obtenir aquest títol calia fer tres cursos. El tercer curs el cardenal no el va poder cursar perquè l'arquebisbe de Barcelona d'aleshores, Mons. Marcelo González Martín, li va demanar que retornés a la diòcesi ja que el necessitava com a secretari del Tribunal Eclesiàstic Diocesà. Coneixedors ara d'aquesta circumstància personal del cardenal, tant el Sant Pare com el degà de la Rota Romana, varen decidir concedir-li a títol honorífic el reconeixement que no se li va poder donar en el seu moment per no haver pogut completar els tres cursos d'especialització reglamentaris.

L'acte de lliurament del títol. Com s'ha dit, va tenir lloc el 27 d'abril a la seu de la Rota Romana, a les 12 hores, amb l'assistència de diversos cardenals, arquebisbes, bisbes i del Cos d'Auditors de la Rota. En primer lloc, el degà del Tribunal, Mons. Pio Vito Pinto, va donar la benvinguda als cardenals Martínez Sistach i Oswald Gracias. Després, el secretari del alt tribunal llegí el *curriculum vitae* dels dos cardenals i a continuació el degà els lliurà el respectius diplomes com a Advocats Rotals.

El diploma del nostre cardenal portava aquesta inscripció: "*Summus Pontifex Franciscus, benigne annuens precibus Exc.mi Decanus P. V. Pinto et Praelatorum Auditorum Collegii, Emm.mo ac Rev.mo Patri Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinali ALOISIO MARTINEZS SISTACH, Archiepiscopo emerito Barcinonen, honoris causa, titulum Advocati Rotae Romanae tribuit; attenta quidem eius summa cura muneri provehendo iuris canonici scientiae in theologiam et salutem animarum, qua ipse uti providens Pater ac Pastor Barcinonen. fovere Ecclesiae unitatem et Hispanarum gentium studuit in operosa communione cum Romano Pontifice. Ex Cancellaria, anno Dni. bis millesimo decimo septimo, die vigesima septima, mensis aprilis. Pius Vitus Pinto, Decanus.*"

Varen seguir a continuació els discursos dels dos cardenals honorats amb aquesta distinció. Foren dues intervencions llargues, que es publicaran, i que foren de fet el seu discurs d'ingrés al Col·legi dels Advocats Rotals. El discurs del cardenal Oswaldo Gracias va versar sobre “El principi *Ecclesia semper reformanda*, proclamat per Sant Joan XXIII sobre la tomba del Príncep dels Apòstols en l’obertura del Concili Vaticà II”. I l’exposició del nostre Cardenal es va centrar en un tema de molta actualitat en la vida pastoral i en el pensament cristià contemporani: “L’alta relació funcional entre Dret i Teologia després del Concili Vaticà II en el magisteri del beat Papa Montini”.

Finalment es va servir un refrigeri en la mateixa seu del Tribunal i els presents varen poder felicitar els dos purpurats homenatjats. Com deia al programa-invitació a l’acte, es tractava d’un “testimoni d’estimació envers l’alt servei realitzat pels dos Cardenals a la ciència canònica a la llum de l’eclesiologia del Vaticà II i del magisteri dels darrers Summes Pontífexs, des de Sant Joan XXIII i del Beat Pau VI, a Sant Joan Pau II, al Papa Benet XVI fins al regnant Papa Francesc”.

Trasllat de les despulles de Mn. Josep M. Comerma i Colet a la parròquia de Sant Mateu de Barcelona

El dimarts 28 de març de 2017, a les 20 hores, va tenir lloc a la parroquia de Sant Mateu, a la ciutat de Barcelona, la celebració de l’eucaristia, presidida pel cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe emèrit de Barcelona, i concelebrada amb Mn. Ferran Lorda Donat, rector de la parròquia i amb un grup de sacerdots.

A les 18 hores, les restes de Mn. Comerma varen arribar al temple parroquial, situat a la Via Favència, 80, en el barri de la Guineueta, on foren inhumades aplicant el costum que els rectors difunts puguin ser sepultats en el temple parroquial del que foren els primers rectors i fundadors. A les 20 hores va iniciar-se la celebració de l’eucaristia. Després de l’eucaristia el cardenal i els preveres varen compartit el sopar a la rectoria.

El 6 de març de 2017, Mn. Ferran Lorda, actual rector de Sant Mateu i delegat diocesà de Pastoral del Turisme i les Peregrinacions, va dirigir aquesta carta que fou enviada als preveres de la diòcesi:

“Benvolgut mossèn,

Amb motiu del 50è aniversari de la fundació de la parròquia, l’any 2013, vàrem redescobrir la figura de Mn. Josep Mª Comerma i Colet, primer rector de la parròquia de Sant Mateu de Barcelona. Vàrem adonar-nos del molt que se l’estimava i del gran bé que va fer al barri.

En aprofundir en la seva vida, coneguèrem la sva gran personalitat sacerdotal, així com el seu compromís envers els més desfavorits en una barriada de Barcelona on, en els anys 60, les condicions de vida eren precàries. Juntament amb la seva tasca pastoral a la parròquia, un dels seus trets característics va ser l'estimació als sacerdots i la seva implicació en la diòcesi.

Mn. Comerma formà part d'una generació de preveres que varen viure en un context històric molt complex. Per un costat la seva formació al Seminari coincideix amb els primers anys de la postguerra. Per altre costat, ja com a prevere, va saber acollir les transformacions eclesials introduïdes per Sant Joan XXIII amb el Concili Vaticà II. Tot això, fa que el seu testimoni sacerdotal sigui extraordinari. La vida de Mn. Comerma és la història de tants preveres de les nostres diòcesis que van servir l'Església amb generositat, creativitat i un fort impuls social envers els més desfavorits.

Adonant-nos d'aquesta realitat, el Consell Parroquial, vam decidir portar les seves despulles al Temple Parroquial, en memòria d'aquell que va ser l'ànima de la Parròquia durant el període inicial i, alhora, el més difícil.

Per aquesta raó us convidem, si ho desitgeu, a participar en la celebració eucarística el proper dimarts 28 de març a les 20 hores a la parròquia de Sant Mateu. Acabada l'Eucaristia, els preveres que vulgueu podreu quedar-vos a sopar a la rectoria en un caire de fraternitat sacerdotal.

Desitgem que la celebració del proper 28 de març sigui una ocasió per donar gràcies a Déu per la tasca sacerdotal de Mn. Comerma, així com la de tants preveres de la diòcesi que, com ell, varen viure el sacerdoci amb una entrega extraordinària en un època de grans canvis socials i eclesials.

En nom propi i de tota la feligresia, ens acomiadem molt cordialment de vosaltres amb la il·lusió que acollireu de bon grat aquesta invitació. Mn. Ferran Lorda Daudet, rector de la parròquia de Sant Mateu de la Guineueta.”

La parròquia de Sant Mateu, amb motiu d'aquest acte, va publicar un opuscle de 8 pàgines, molt ben il·lustrat amb fotografies i redactat per Josep Hernando i Delgado, catedràtic d'Història i professor honorífic de la Universitat de Barcelona, que fa memòria de Mn. Josep Mª Comerma i Colet (1924-1991), primer rector de la parròquia de Sant Mateu (1964-1991), amb els següents apartats: els orígens, els ordes, càrrecs parroquials, càrrecs no parroquials, un sacerdot en el món rural (rector de Sant Llorenç d'Hortons), un sacerdot en un barri emergent a Barcelona (rector de la parròquia de Sant Mateu i l'Escola Ginesta).

Informació

De la troballa en el sepulcre de Jesús als textos sagrats

El descobriment arqueològic a Jerusalem dona la raó als evangelistes. La revolució –recorda l'autor de l'article– comença en un banc de pedra.

Article d'Armand Puig i Tàrrach, rector de l'Ateneu Universitari Sant Pacià, publicat a La Vanguardia, del 16/04/2017.

El dia 20 d'octubre de 2016 va tenir lloc un esdeveniment únic en els darrers segles: l'obertura de la llosa de marbre que es venera en el lloc on la tradició situa el sepulcre de Jesús, dins la basílica del Sant Sepulcre a Jerusalem. Sota aquella llosa es va descobrir una segona llosa, també de marbre gris, que té una clivella de punta a punta i que porta esculpida una creu de Lorena. Molt probablement aquesta segona llosa és de l'època de les croades, de començaments del segle XII.

Aixecada la segona llosa, van començar les sorpreses. Immediatament sota aquesta llosa, i a trenta cinc centímetres de l'actual terra de l'edicle de la basílica, va aparèixer la que és la peça fonamental del conjunt: un banc de pedra ordinària, excavat a la roca, que està en connexió directa amb la paret vertical, també excavada a la roca, que hi ha darrere seu. Les cròniques dels viatgers medievals, com Fèlix Faber (1480), que veieren l'edicle sense els marbres de recobriment actuals, testifiquen que banc i paret formen un tot de pedra. Aquest tot correspon a la paret nord de la petita habitació on hi ha el lloc venerat com a sepulcre de Jesús. La segona sorpresa va saltar quan es va veure que la paret sud d'aquesta habitació corresponia a una segona paret vertical, també de roca ordinària, d'uns dos metres d'alt.

Per tant, l'edicle de la basílica del Sant Sepulcre conté un conjunt format per dues parets de pedra (nord i sud) i un banc (al costat nord) –tot plegat excavat a la roca. Aquest conjunt correspon a un sepulcre del tipus “cambra sepulcral”, al qual s'accedia baixant-hi, perquè quedava per sota del nivell exterior del terreny. D'aquest sepulcre n'han desaparegut els costats est i oest, així com el sostre, que havia estat tallat a la roca com la resta de la tomba, i un probable arc soli situat damunt del banc de pedra. En resum, tan sols ha quedat la part de la tomba que té relació amb el banc de pedra; de fet, la llargada de l'actual edicle és la mateixa que la del banc, mentre que la seva amplada correspon exactament a l'espai entre les dues parets de pedra. El terra de pedra original del sepulcre, encara no descobert, ha de ser sota l'actual paviment de marbre.

L'element arqueològic que hem descrit s'adiu amb les dades documentals fornides pels evangelis—a continuació posem entre cometes els textos que trobem a Mateu 27, Marc 15–16, Lluc 24 i Joan 19–20. Per això és legítim suposar que som davant la tomba de Jesús. En efecte, Jesús va morir crucificat al turó de la Calavera o Gòlgota, el lloc habitual de les execucions, un monyó de roca de 13 metres d'alt, situat fora ciutat a uns 80–90 metres d'una de les portes de Jerusalem. “A prop”, en una zona de sepulcres que aprofitaven el roquissar d'una antiga pedrera, hi havia l’“hort” de Josep d'Arimatea amb un sepulcre “nou”, per estrenar. Aquest sepulcre es tancava amb “una pedra... molt grossa” que es feia “rodolar”. La pedra indica que el sepulcre de Jesús era del tipus de cambra sepulcral i que havia estat “tallat a la roca”. S'hi entrava baixant lleugerament fins al “lloc” on es “dipositava” el cadàver, és a dir, el banc de pedra esmentat.

Aquest banc estava situat “a la dreta” en relació a l'entrada—exactament igual que en el sepulcre de l'edicle de Jerusalem. La baixada havia de ser suau perquè una persona com Maria Magdalena “s'ajupí per mirar dins el sepulcre”. L'existència del banc es confirma per una informació doble de Marc i Joan. A Marc 16,5 es diu que les dones entraren al sepulcre i van trobar “un jove assegut que portava un vestit blanc – evidentment només podia seure en el banc en qüestió—, mentre que a Joan 20,12 es parla de “dos àngels, vestits de blanc, asseguts al lloc (el banc) on havia estat posat el cos de Jesús”.

És clar, doncs, que quan van donar sepultura a Jesús, divendres dia 7 d'abril de l'any 30 dC mentre el sol es ponia, no el van posar dins un nínxol sinó que el van dipositar damunt del banc de pedra—el “lloc” de què parlen els evangelis. La raó d'aquesta decisió és que Jesús havia mort després de sofrir una agressió física molt considerable, i el seu cos, baixat de la creu, es trobava en un estat lamentable. Tal com era costum entre els jueus de l'època, i encara avui en moltes cultures, un cadàver ha de ser rentat i ungit amb “olis aromàtics” abans d'enterrar-lo. Ara bé, com que Jesús va haver de ser enterrat a corre-cuita perquè començava el “repòs del dissabte”, el seu cos va ser deixat damunt el banc de pedra. El cos de Jesús va quedar cobert amb “el llençol d'amortallar” i el seu cap va quedar subjectat per “un mocador”, “lligat” per sota la mandíbula per evitar-ne la caiguda.

“El diumenge de bon matí”, el dia 9 d'abril de l'any 30 dC, quan les dones tornen al sepulcre per rentar i ungir el cos de Jesús, es troben que el cos no és damunt el banc de pedra excavat a la roca on l'havien dipositat. Maria Magdalena pensa primer que “se l'han endut fora del sepulcre”. Després va emergint en les dones una hipòtesi que trenca totes les barreres i expectatives i canvia la història: “Jesús, el crucificat, ha ressuscitat. Mireu el lloc [el banc!] on l'havien posat”. Les dones anaren a trobar els deixebles masculins, i aquests es mostraren del tot escèptics: “Algunes dones del nostre grup... han anat de bon matí al sepulcre, no hi han trobat el cos de Jesús i han tornat dient que fins havien tingut una visió d'àngels, els quals asseguraven que ell viu”.

L'escepticisme és la reacció del qui no vol fer-se massa preguntes ni complicar-se ni implicar-se en quelcom que podria esbotzar tots els esquemes. A l'altra banda de l'escepticisme hi ha l'aposta forta, a tot o res. L'escèptic és temorós. El qui aposta és audaç. Aquest darrer, pot equivocar-se? Certament, però també pot encertar-la. La vida no és una equació ni una deducció, sinó una decisió que fa respecte però que pot acabar amb un triomf, el de la mateixa vida sobre la mort.

La fe en la resurrecció de Jesús no és una evidència de tipus lògic, però tampoc no és un salt en el buit, de caire aracional. La recerca històrica mostra que hi ha un acord entre les dades arqueològiques i les dades provinents dels evangelis. La dada històrica i arqueològica no demostra allò que la fe creu, però li dona versemblança i n'estimula la raonabilitat. Els evangelis canònics no són cap invenció, sinó documents del segle I en què la fe dels seus autors i la història que narren, es barregen i es complementen. Per això s'han de llegir com qualsevol altre document antic i alhora són el fonament de la fe cristiana. D'aquests documents en surt una revolució: la que va començar en un banc excavat a la roca, dins un sepulcre de Jerusalem ara fa dos mil anys.

Benedicció de la gran Creu a la basílica de Santa Maria del Mar

Durant l'Edat Mitjana –època en què es va construir la basílica gòtica de Santa Maria del Mar, durant el segle XIV–, la importància i el significat del crucifix a les esglésies gòtiques es manifestava per una gran creu –expressió de la mort singular de Crist–, que des de l'arc de volta de l'absis presidia tot l'edifici eclesial. Vers aquesta grandiosa imatge de la Creu, visible arreu, s'orientava tot el Poble de Déu. Com a testimonis il·lustres, tenim sobretot el Duomo de Milà, així com diverses esglésies gòtiques del centre i nord d'Europa.

Aquesta nova gran Creu de bronze, sòbria i interpellant, presideix la basílica de Santa Maria del Mar i enllaça amb la preciosa Mare de Déu gòtica del segle XVI, col·locada al vèrtex del presbiteri, tot recordant que Crist Jesús, morint en la Creu, en va donar Maria per mare (Jn 19,26 i s.).

La basílica, el rector de la qual es el Dr. Salvador Pié, reconegut teòleg, ha divulgat aquest textos:

*Crist ens estimà tant, que ens estimà fins a la Creu.

*Contemplem la figura de la Creu preciosa i vivificant” (Concili II de Nicea, any 787).

*La Creu victoriosa de Crist està al centre del temple” (Papa Lleó III, +816, bisbe i liturgista. G. Durand de Mende, + 1296).

*"Sota l'arc de volta de la capella major es col·loca una Creu de material noble" (Cardenal Carles Borromeo, Milà, +1584).

*"Que la Creu sigui d'or, d'argent o de bronze daurat" (Cerimonial dels bisbes vigent des del 1600 fins el 1983).

*"L'Evangelí, on resplendeix gloriosa la Creu de Crist. (Para Francesc, *La joia de l'Evangelí*, exhortació apostòlica del 2013, n. 5).

Aquesta Creu fou beneïda el dia 9 d'abril de 2017, en l'eucaristia del diumenge de Rams, a les 12 hores.

Aquesta Creu ha estat realitzada pel Taller d'Escultura Pere Casanovas. Disseny. Ricard Pié amb Miquel Molins, Josep M. Riera, Jordi Ninot, Roser Borràs, Josep M. Sala (Urcotex), Josep Rom i Jordi Payola.

Concessió de la Creu de Sant Jordi a diverses persones i entitats d'Església

Entre les entitats cristianes guardonades hi ha la Fundació Joan Maragall

El dia 11 d'abril de 2017, en roda de premsa presidida per la consellera de Presidència, Neus Munté, es varen donar a conèixer les 29 personalitats i les 23 entitats a les que el Govern de la Generalitat ha concedit la Creu de Sant Jordi.

Com en anys anteriors, en aquesta llista, hi ha persones i institucions de l'Església. Entre les personalitats hi ha, per exemple, a títol pòstum, el polític i historiador Joaquim Ferrer i Roca, president de la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat, i, també a títol pòstum, el pedagog Xavier Melgarejo i Draper.

I entre les entitats guardonades hi ha el Centre Sant Pere Apòstol, "per la seva

Dedicació, des de fa 125 anys, a la integració de les persones, la solidaritat i el foment de projectes col·lectius. Nascut per tal de donar formació i esbarjo als infants i joves que treballaven a les bòbiles i fàbriques dels barris de Sant Pere i la Barceloneta, avui és un espai d'activitats socioculturals que acull 25 entitats i col·lectius, des de grups excursionistes fins a associacions culturals", diu la referència oficial de la concessió.

També s'ha concedit aquest guardó a la Fundació Joan Maragall – Cristianisme i Cultura, "per la seva positiva contribució al diàleg entre la fe cristiana i la cultura. Amb la voluntat d'incidir en el món intel·lectual de la societat catalana, promou la reflexió crítica i fomenta el diàleg. Pretén també aprofundir en el coneixement del Passat i del present de la

nostra cultura, impulsant el debat entre el pensament cristià i la cultura laica. És membre del Moviment Internacional d'Intel·lectuals Catòlics – Pax Romana (ICMICA/MIIC)”.

També ha rebut la Creu de Sant Jordi la Fundació ACIS (Agrupació Cultural i Social), “per la gran tasca educativa, social i cultural desplegada al districte ‘Horta-Guinardó. Fundada amb finalitats educatives, ha treballat per aconseguir integrar la immigració, utilitzant sempre com a llengua vehicular el català. Amb els anys ha anat ampliant la seva acció i compta amb una llar d’infants, l’Escola Artur Martorell, el Centre de Joves i Adults, i la botiga l’Encant de Gràcia, que contribueix a generar ingressos per atendre les necessitats de les altres seccions”.

Finalment, entre les entitats guardonades hi ha la Reial Arxiconfraria de Nostra Senyora de la Cinta de Tortosa, “amb motiu del 400 aniversari de la seva fundació. És una associació pública de fidels, constituïda a l’empara del Codi de Dret Canònic, que té com a propòsits el manteniment i impuls del culte de la Mare de Déu de las Cinta, patrona de la ciutat de Tortosa, i el foment dels aspectes culturals, socials i artístics que s’hi relacionen”. I també les Caramelles de Tossa i els Amics de la Cultura de Sant Martí de Llémana, entre altres persones i institucions amb arrels religioses.

Càritas i l’acció social

(Article de l’economista Francesc Cabana, publicat a “El Punt-Avui” del dimarts 11 d’abril de 2017, pàg. 20)

Hi ha molta gent dolenta, però n’hi ha més de bona. Hi ha persones corruptes, però moltes més que no acceptarien cap mena de corrupció. Cal recordar això, ja que fa una temporada que els diaris i els mitjans de comunicació no paren de donar-nos notícies sobre nous casos de corrupció. Fa uns anys també es donaven, però per les causes que siguin les brutícies no es destapaven. Les notícies recolliran una estafa a 60 famílies d’un barri de Barcelona, com a mostra de l’eficiència policial i al mateix temps com mostra de la cobdícia dels nostres conciutadans. En canvi, no ens informaran si una persona ha deixat al morir una part de la seva fortuna a Sant Joan de Déu o a qualsevol institució benèfica. Les bones accions no interessin. Tots sabem que els municipis i la Generalitat destinen una bona quantitat de diners a necessitats socials dels més desvalguts, però els ajuts o no són suficients o no arriben a una població difícil de captar per un organisme públic.

He pensat en tot això en veure la Memòria Social de Càritas Diocesana de Barcelona. Quatre xifres tan sols, però suficients per a veure el seu gruix.

Càritas Barcelona va rebre els passats dos anys uns 100 milions d’euros, o sigui uns 50 milions per any. El 77% de les donacions van arribar de particulars i empreses privades i la resta, de fons públics. Les dades que donen sobre les persones que van

rebre ajuda reflecteixen el mirall de la misèria –no de lapobresa– barcelonina: un 50% nascuts a l'estranger, que vol dir immigrants de l'Àfrica o refugiats dels països en guerra, el 70% tenen més de 30 anys.

Al servei de Càritas hi ha persones que treballen sense cobrar, només per amor a Déu i al proïsme, que és el mateix. Superen per molt les que surten del jutjat emmanillades i entren en el furgó dels detinguts. Però no surten mai als diaris. Hi ha diaris catalans que presenten periòdicament una empresa nova que exporta la seva producció a Singapur o a Kuwait. Seria bo que, de tant en tant, expliquessin alguna d'aquestes obres socials. Potser aleshores aniríem més tranquils a dormir, i més esperançats.

Hi ha més obres socials que Càritas. L'Obra Social La Caixa o La Marató de TV3 per exemple. Aquesta darrera té l'avantatge que arriba a totes les llars i estimula la nostra part bondadosa. La Marató recull diners per als afectats per determinades malalties, mentre Càritas i altres obres com ella ajuden aquelles persones a les quals no arriben els ajuts públics. Els miserables, en general, no es deixen veure, ni a les portes de les esglésies, ni a les cantonades dels barris benestants. Tenen una dignitat que els impedeix pidolar.

Una crítica i una recomanació a Càritas: que presentin la seva obra acollint-se als criteris comptables tradicionals. Aleshores les xifres que donen s'entendrien més.

Acabo amb una frase d'un economista americà. Jeffrey Sachs, a qui confio que li donaran el Nobel un any o altre. Diu: “Les societats sortiran beneficiades en el seu conjunt si troben la manera de promoure els valors de la generositat, la compassió i el voluntariat, enfront del materialisme individualista. Sachs treballa sobretot per a l'ONU. S'explica això a les nostres escoles de negocis?”

Francesc Cabana

L'espiritual i el social

(Article del Dr. Armand Puig i Tàrrach, rector de l'Ateneu Sant Pacià, publicat a “Catalunya Cristiana” del 16/04/2017, pàg. 12).

El cristianisme és la religió de l'espiritual i del social. Em pregunto com integrar-los de manera fidel i atractiva. “Fidelitat” vol dir mantenir el doble manament de l'amor. “Atracció” significa practicar una religió que sigui creïble, que ofereixi motius de credibilitat i d'adhesió. Quan Jesús és preguntat sobre el manament més important de la Llei (vegeu Marc 12, 28-34) respon citant la pregària del *Xemà, Yisrael*, que cada jueu recita cada dia tres vegades (vegeu Dt 6,4-5). Tothom coneix de memòria aquest fragment ja que forma part de la pregària diària del poble, tant si se'l recita individualment com si es pronuncia a l'interior del servei sinagògal dels dissabtes. En qualsevol cas, les paraules de Jesús són

del tot significatives ja que reflecteixen exactament la fe d'Israel en el Déu únic. Aquesta fe monoteïsta, a través de Jesús, es convertirà en la fe de l'Església, el poble de Déu que continua el camí de salvació iniciat per Abraham, pare del poble i de tots els pobles.

Tanmateix, Jesús no es limita a insistir en allò que tots els israelites saben i coneixen, sinó que immediatament, sense esperar una nova pregunta del Mestre de la Llei, afegeix que hi ha un altre manament, que mereix tanta atenció com l'anterior. Aquest altre manament es troba en el llibre del Levític, barrejat amb molts altres preceptes: "Estima els altres com a tu mateix" (Levític 19,18). El manament d'amor envers el proïsme és anomenat "segon" manament (vegeu Marc 12,31; Mateu 22,39). En canvi, estimar Déu és "el primer de tots els manaments" (Marc 12, 29), "el manament més gran i el primer de la Llei" (Mateu 22,38).

Aquesta diferenciació entre primer i segon manifesta el fet incontestable de la primacia de Déu. Com deia el beat Oscar A. Romero, "*primero Dios*". Però és curiós de constatar que l'interès de Jesús no rau tan sols en insistir en el lloc primigeni que Déu ha d'ocupar en la vida de la persona que creu —es tracta d'una evidència absoluta!—. Jesús vol subratllar que aquesta primacia és compartida amb l'amor concret i sense fissures que caracteritza el segon manament: estimar els altres *com a un mateix*. En efecte, no és veritat que estem molt atents a nosaltres mateixos i ens preservem amb tot el cor, l'ànima, el pensament i les forces? Doncs bé, Jesús afirma que aquest amor no pot ser absolut, ja que l'únic absolut és Déu, el qui ha de ser estimat sense condicions ni limitacions. Per això una mala interpretació del segon manament ens portaria a la *filautia*, a l'amor per nosaltres mateixos. De fet, Jesús no diu que ens estimem a nosaltres mateixos, sinó que estimem els altres amb la mateixa cura i intensitat amb què ens ocupem de nosaltres mateixos quan es produeix el més mínim entrebanc o sofrim la punxada més petita. En aquest sentit, el segon manament ens allibera de l'amor per nosaltres mateixos, ja que fa dels altres un segon absolut, després de Déu, que és el primer.

Dit d'una altra manera, segons l'Evangelí no hem de triar entre Déu i els altres, entre Ell i el proïsme. Més aviat cal parlar del primer i del segon absolut, de l'amor que puja cap a dalt i que entra alhora en el més pregon del nostre ésser, i de l'amor que s'escampa cap als costats i que al mateix temps penetra dins el nostre cor. Estimar vol dir experimentar una fiblada de misericòrdia, baixar del pedestal de l'autosuficiència, sortir de la bombolla del "jo" i esguardar l'Altre i els altres amb una mirada que no jutgi ni condemni, que no reclami ni exigeixi, que no menystingui ni menyspreï. La mirada és la primera manifestació del cor que hi veu, en expressió feliç del papa Benet XVI. Parlem d'una mirada activa, no mediatitzada per cap intimisme que ofegui, no condicionada per cap activisme que esborri el rostre de l'altre.

Arribats en aquest punt, podem reprendre la qüestió sobre l'espiritual i el social, a partir del doble manament. Si l'amor a Déu i als altres no es contraposen sinó que es complementen des de la seva condició de primer i segon absolut, això vol dir que

la primacia de l'element espiritual no comporta, en el cristianisme, el relegament de l'element social. El cristianisme fa del Logos etern una realitat encarnada (Joan 1,14), i aleshores l'espiritual entra en contacte amb el social, ja que la Paraula es fa carn i habita entre nosaltres, passa a pertànyer als altres que ens envolten, entra en una societat humana, l'Israel del segle I. Déu entra en el cor del social, i en conseqüència el social es torna espiritual, ja que cada persona és cridada a acollir el do de l'Esperit. Gràcies a l'encarnació del Fill de Déu, es torna espiritual el qui viu la transformació social que provoca l'Evangeli. Es torna social el qui reconeix en els pobres la viva imatge de Jesús. És la creu redemptora, on conflueixen el disseny del Pare i la universalitat de la salvació, l'instrument de perdó on s'uneixen per sempre l'espiritual i el social.

Una bona Pasqua de resurrecció!

Dr. Armand Puig i Tàrrach

Escola Pia: fa quatre segles

(Amb motiu del quart centenari de l'Escola Pia (1617-2017), publiquem aquest article aparegut a "Catalunya Cristiana", del 15/03/2017, pàg. 15)

L'Escola Pia, aquest curs, celebra els 400 anys del naixement com a congregació religiosa i els 250 de la inclusió del fundador, Josep Calassanç, en el cànon dels sants.

Josep Calassanç (1557-1648), nascut a Peralta de la Salt (la Llitera), és prou conegut com a clergue del bisbat d'Urgell, on ocupà diversos càrrecs que el prepararen per a la seva futura aventura romana. Arribat a Roma el 1592, de seguida entrà en contacte amb els ambients reformadors que maldaven per portar a la pràctica el bo i millor del Concili de Trento. El 1597 obrí la primera escola popular i gratuïta al barri del Trastévere romà. Era la primer Escola Pia, model que s'aniria replicant ben aviat per diversos països d'Europa. El dia 6 de març de 1617, a la basílica de Santa Maria la Major, de Roma, el papa Pau V signà un breu que començava "*Ad ea per quae...*" Naixia, a l'Església, una nova congregació religiosa, anomenada paulina pel Papa que l'aprova i, per a més especificació, dels Pobres de la Mare de Déu de l'Escola Pia.

Vint anys s'havien escolat des d'aquells inicis incerts, quan els seus camins s'havien creuat amb els dels nens refusats per la societat. Ara es tractava de consolidar una obra que era mal vista pels qui no acceptaven la igualtat d'oportunitats pels fills de les classes desfavorides. Buscant l'estabilitat, havia intentat diverses solucions, fins que es va veure empès a crear una nova família religiosa dins l'Església.

Ressaltem-ne algunes intuïcions: l'Escola Pia no seria elitista, sinó popular. Tot i ser una obra d'Església, estaria en concòrdia amb el poder civil. No buscava una educa-

ció centrada només en la fe cristiana o en la cultura científica que despuntava, sinó que miraria d'agermanar-les en una síntesi harmònica i creativa, cosa que expressa el lema "Pietat i Lletres". No seria una escola allunyada de la realitat, sinó pragmàtica. Ni seria una escola tancada a la realitat circumdant, sinó una escola oberta i inclusiva. De tot això... en fa 400 anys!

L'espiritualitat que Calassanç imbuí en la seva obra educativa i en la nova família religiosa era també una espiritualitat encarnada i realista. No s'especificava pel culte, en una època de grans manifestacions religioses, sinó pel servei discret als petits i oblidats, buscant sempre la seva promoció. Una espiritualitat cristicèntrica i eclesial que tenia present la dita de Jesús: "El que feu a un d'aquests petits, m'ho feu a mi". L'Església va reconèixer oficialment Josep Calassanç com un sant, o sigui, un model d'autèntica vida cristiana, el 16 de juliol del 1767, ara fa 250 anys. Així li fou feta justícia.

Andreu Trilla
Escolapi

S'escauen els 400 anys del carisma de sant Vicenç de Paül

S'escauen aquest any els 400 anys de presència del carisma de sant Vicenç de Paül a l'Església, sobretot, entre nosaltres, per mitjà de les Filles de la Caritat. Era l'agost de 1617 quan sant Vicenç de Paül va ser destinat de Chatillon-sur-Dombes, una terra molt castigada per la recent guerra. Allà sant Vicenç predicava principalment sobre la caritat.

Un d'aquests diumenges d'agost, abans d'iniciar la missa dominical, se li van apropar unes persones que l'alertaren sobre la necessitat urgent que tenia una família en un camp proper. Aquest fet va representar un gran canvi per a ell i per a moltes de les persones que l'envoltaven.

Així ho explica el mateix sant Vicenç: "Estava tothom malalt, sense que quedés ni una sola persona per assistir les altres, i totes en una necessitat que és impossible d'expressar. Això em va tocar sensiblement el cor i no vaig deixar de dir-ho en el sermó amb gran sentiment. Déu, tocant el cor dels qui m'escoltaven, va fer que se sentissin tots moguts de compassió per aquells pobre afligits" (Coste IX, 232).

Caritat amb els necessitats

La conseqüència d'aquella compassió va ser que la família es veié inundada de visites i de queviures per suportar la seva difícil situació. Després d'agrair la generositat de les persones, el sant va afirmar: "Aquesta caritat no està ben ordenada". I va ser la llavor de l'Associació de Caritat, basada en la màxima "La caritat és la marca infal·lible

dels veritables fills de Déu”, juntament amb un altre criteri de sant Vicenç: “No n’hi ha prou amb fer el bé, cal fer-lo ben fet”.

Vicenç de Paül va percebre que calia que la gent conegués la seva dignitat, acompanyar-los a nivells més elevats en referència al seu ésser humà i així poder mostrar el veritable projecte de Déu, tot reconeixent la mateixa dignitat a tota persona.

Aquest és l’inici de l’aniversari que aquest any celebrem del carisma vicencià, amb el lema “Vaig ser forasteri em vàreu rebre” (Mt 25,35), que el aplicar urgentment avui mateix, com ho va ser en aquell moment atendre a la família malalta de Chatillon.

Obres de misericòrdia

Des d’aquell moment en què es va posar a caminar el que em diem “carisma vicencià”, les seves obres no han deixat d’estar sempre al costat d’aquells col·lectius més necessitats: infants en situació d’exclusió, persones malaltes, dones maltractades, persones immigrades... aquell que més ho necessiti allà on sigui.

Així, durant aquests 400 anys han nascut diferents realitats a l’entorn d’aquest carisma per tal de donar resposta a allò que més urgia i fer-ho des de la caritat, amb humilitat i senzillesa, tal com sant Vicenç va iniciar i acompanyar. Algunes d’aquestes són: les Confraries de la Caritat, la Congregació de la Missió, l’Associació Internacional de Caritat, la Companyia de les Filles de la Caritat...

La família vicenciana està present en els cinc continents amb ministeris molt variats. Missions, centres de salut, atenció a persones que viuen al carrer, refugiats, infants en situacions d’alt risc, mares solteres, educació, formació i altres obres de promoció i desenvolupament, fidels al servei de les persones més desfavorides.

Aquest aniversari es va iniciar amb el clar compromís de continuar donant respostes a les necessitats més urgents en el nostre món d’avui i, per això, actualment en la nostra societat i fer-ho amb les persones que es troben a les nostres fronteres esperant que algú els aculli i senti que existeix un lloc on es fa realitat el lema d’aquest aniversari: “Vaig ser foraster i em vàu rebre”.

Companyia de les Filles de la Caritat-Barcelona.

“Una revista al servei de la fe d’un poble: Quaderns de pastoral” (1969-2016)

El Centre d’Estudis Pastorals de les diòcesis catalanes (CEP) i l’Editorial CPL de Barcelona han publicat conjuntament aquest volum titulat “*Quaderns de Pastoral (1969-*

2016). *Una revista al servei de la fe d'un poble*" (Barcelona 2017, 582 pàgines), del que és autyor el sacerdot i periodista Mn. Manuel Simó.

Com escriuen en la nota i dedicatòria Mn. Antoni M. Serramona i Mn. Josep M. Domingo, respectivament secretari i director del Centre d'Estudis Pastorals, "amb la publicació d'aquest llibre arriba un final d'etapa per a la revista *Quaderns de Pastoral* i per al Centre d'Estudis Pastorals de les diòcesis catalanes (CEP). Els bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense han aprovat "la creació de la càtedra de Teologia Pastoral Arquebisbe Josep Pont i Gol integrada a la Facultat de Teologia de Catalunya i que serà continuadora de l'excel·lent treball portat a terme pel Centre d'Estudis Pastorals durant més de quaranta anys. La nova càtedra tindrà cura de l'edició de la revista *Quaderns de Pastoral* (Tarragona, comunicat de la reunió 218 de la CET, 5 i 6 de maig de 2016)."

"Aquest llibre que teniu a les mans –afegeixen el director i el secretari del CEP– és una excel·lent panoràmica de la història de *Quaderns* i a la vegada un repàs a la història recent de la pastoral a Catalunya reflectida en les pàgines de la revista. Altres estudis vindran que recullin també, més enllà de la revista, la tasca de reflexió, formació i divulgació que, en el camp de la pastoral, ha fet el CEP al llarg dels seus quaranta-vuit anys d'existència (1968-2016). Ara, a febrer de 2017, quan ja s'ha fet el traspàs i el trasllat efectiu del CEP i *Quaderns de Pastoral* a la Facultat de Teologia, oferim aquest llibre amb una dedicatòria agraïda a Mn. Joan Batlles Alerm, que enguany arriba als cent anys de vida, fundador del CEP i promotor de *Quaderns de Pastoral*. I en record d'altres preveres de Catalunya que van promoure aquestes iniciatives; en nom de tots els esmentats, només + Mn. Josep Junyent, de Vic, + Mn. Joan Carrera, després bisbe auxiliar de Barcelona, + Mn. Josep M. Totosaus, + Mn. Josep Torrella, ambdós de Barcelona, el senyor + Marcel Galobart, curós impressor i tants altres que foren ànima de la Revista i del Centre."

"Agraïment també als subscriptors i lectors de *Quaderns* i als professors i alumnes del CEP, als equips responsables, als laics i laiques, religiosos/es, preveres i bisbes que, fidels a l'Evangelí, treballaren per la renovació de l'Església a Catalunya seguint les inspiracions del Concili Vaticà II (1962-1965) i del Concili Provincial Tarraconense (1995). A tots ells, en homenatge i agraïment, oferim aquesta història."

MN. Manuel Simó, que fou redactor en cap de la publicació durant gairebé et anys (de març de 1994 a febrer de 2001) ha fet un notable esforç per sintetitzar i analitzar els 241 números que han sortit de *Quaderns de Pastoral* en el moment de tancar aquest estudi (juliol de 2016), llegint-los un per un i deixant per a la història de les publicacions religiosos de casa nostra una recopilació complerta i detallada del seu contingut, situant alhora la publicació en els esdeveniments sociopolítics, culturals, i sobretot religiosos, que s'anaren produint a Espanya i a catalunya entre els anys 1969 i 2016.

Nou Pla Pastoral de Barcelona

(Article publicat a “Catalunya Cristiana” del 30/04/2017, pàg. 15).

La nostra societat no sempre veu en l'Església una proposta de felicitat o un camí per canviar el món. Però el papa Francesc mostra de manera clara i joiosa allò que per a Pau VI va significar el Concili Vaticà II: “Una simpatia immensa ho ha envaït tot”. La preocupació per les necessitats humanes i el brots de l'amor i la pau que genera la misericòrdia de Déu interpel·len molta gent i obren nous espais a la missió. Som conscients d'aquesta oportunitat?

La pauta de l'espiritualitat d'aquesta proposta és la paràbola del Bon Samarità. És un reclam a no romandre tancats entre murs, sinó retornar al carrer, al lloc de la trobada amb “l'home mig mort”. El carrer és l'espai natural de la missió cristiana i alhora el lloc on es posa a prova la nostra compassió per veure, aturar-se i guarir les ferides de l'“home mig mort”. És en aquest sentit que l'arquebisbe Joan Josep Omella en la seva proposta de Nou Pla Pastoral

Ens crida abans que res a una “conversió personal i missionera”. Van de bracet. Per veure i compadir-se, cal sortir al carrer i trobar la gent.

En el temps de la postveritat, quan tot es coneix i poc s'aprofundeix, on la mentalitat del món pesa i condiciona els comportaments, en el temps de les mil propostes i possibilitats, és difícil orientar-se. Els pobres donen el criteri veritable per orientar-se. Començar a partir dels pobres ens posa en el camí just.

El discurs social s'entrecreu amb l'espiritual. El pobre és algú concret amb un nom concret que cal conèixer i trobar. En ell retrobem el mateix Jesús i alhora un destinatari privilegiat de la Bona Notícia. Al voltant dels pobres poden renéixer comunitats cristianes de poble. La solidaritat amb els sense sostre, l'acollida als refugiats o la visita als ancians són un punt de partida d'aquesta conversió i renovació pastoral.

En l'escolta de la Paraula de Déu i la pregària trobem la força i la compassió per emprendre aquesta gran aventura que el papa Francesc proposa en *l'Evangelii gaudium*. És una visió, una cultura de la vida renovada que necessita de cadascú i ue estem cridats a viure junts a la nostra ciutat.

Jaume Castro
Responsable de la Comunitat de Sant'Egidio

Magisteri, pluralitat pràctica i disenso, article del Dr. Salvador Pié-Ninot

[publicado en italiano, en *L'Osservatore Romano*, 17.III.2017, pág.7].

En el momento presente y particularmente ante la Exhortación Apostólica, *Amoris laetitia*, que recoge los Sínodos de los Obispos sobre la familia del 2014 y 2015, han surgido algunas voces públicas de crítica en forma de “disenso” y por esto puede ser importante reflexionar teológicamente sobre esta delicada cuestión. La guía sobre este tema es el documento de la Congregación para la Doctrina de la fe, la *Instrucción “Donum veritatis” sobre la vocación eclesial del teólogo*, publicado en 1990 por el entonces cardenal J. Ratzinger que afronta esta cuestión en el apartado: “El problema del disenso” (ns. 32-41).

Recordemos, para situar mejor toda esta cuestión, que siguiendo la mencionada *Instrucción de la CDF*, el tipo de Magisterio aplicable a la Exhortación Apostólica, *Amoris laetitia*, es el de Magisterio ordinario no definitivo, que tiene como objetivo proponer “una enseñanza que conduce a una mejor comprensión de la Revelación en materia de fe y costumbres, y ofrece directivas morales derivadas de esta enseñanza, que aunque no esten garantizadas por el carisma de la infalibilidad, no están desprovistas de la asistencia divina, y requieren la adhesión de los fieles” (*Instrucción de la CDF*, nº17).

Obsérvese, pues, cómo esta precisa descripción se cumple en *Amoris laetitia* y por esto “la voluntad de asentimiento leal a esta enseñanza del Magisterio en materia de por sí no irreformable debe constituir la norma”, teniendo presente que es que comporta “juicios prudenciales”, aunque se anota cuidadosamente que tal calificación no quiere decir que “no goce de la asistencia divina en el ejercicio integral de su misión” (nº24) (cf. nuestro artículo sobre la forma de Magisterio de la *Amoris laetitia* en *L'OR* del 24.VIII.2016).

Nótese, además, como la *Amoris laetitia* reconoce una pluralidad a nivel práctico, ya que existen “diferentes maneras y consecuencias” dado que “en la Iglesia es necesaria una unidad de doctrina y de praxis, pero ello no impide que subsistan diferentes maneras de interpretar algunos aspectos de la doctrina o algunas consecuencias que se derivan de ella. Esto sucederá hasta que el Espíritu nos lleve a la verdad completa (cf. Jn 16,13)” (AL 3). Y es en este contexto que aparecen algunas formulaciones –que quizá puedan haber creado algún interrogante por no ser habituales– como el principio decisivo para la *Amoris laetitia* de “la gradualidad en el ejercicio prudencial de los actos libres en sujetos que no están en condiciones sea de comprender, de valorar y de practicar las exigencias objetivas de la ley” (AL 295). Este texto al tratar del “ejercicio prudencial” recuerda la *Instrucción de la CDF* que al hablar de las intervenciones del

Magisterio ordinario no definitivo dicen que son “de orden prudencial” y que comportan “juicios prudenciales” (nº 24).

Es este principio decisivo, pues, el que hace posible una pluralidad práctica, que ya se afirmaba en la *Relación final del Sínodo 2015*, nº85. Ahora bien, para que este resultado sea fruto de una decisión prudente que no conduzca a una pluralidad práctica de tipo relativista y puramente subjetivo fruto de “mensajes equivocados” (AL 300), se urge de forma novedosa la necesidad de “un discernimiento pastoral” que pasa por una doble actitud (AL 312): 1/ en primer lugar, los fieles que viven “situaciones complejas” se deben aproximar con confianza a los representantes de la Iglesia –pastores o laicos preparados– teniendo presente “que proponen el ideal pleno del Evangelio y la doctrina de la Iglesia” (AL 308); 2/ y, en segundo lugar, estos representantes de la Iglesia son llamados, no a legimitarlo todo, sino a comprender las situaciones y a “entrar en el corazón del drama de las personas para ayudarles a vivir mejor y a reconocer su propio lugar en la Iglesia” siguiendo “el camino de Jesús, que es el de la misericordia y de la integración” (AL 296).

Será, pues, este tipo de discernimiento pastoral que busca “discernir cuál es la voluntad del Señor” (Rom 12,2) el que hará posible “evitar el grave riesgo de mensajes equivocados, como la idea de que algún sacerdote puede conceder rápidamente ‘excepciones’, o de que existen personas que pueden obtener privilegios sacramentales a cambio de favores” (AL 300). Ahora bien, conviene observar que esta pluralidad aplicativa y práctica no debería convertirse –como parece que así ha sido para algunos seguramente con la mejor buena fe!– en una oportunidad para manifestar un cierto “disenso”, en forma de crítica pública cuyo objetivo comportaría rechazar que “las consecuencias o efectos de una norma no necesariamente deben ser siempre las mismas” (AL 300). En cambio, la *Amoris laetitia* para comprender esta delicada situación aporta el principio decisivo antes mencionado, que no comporta una “gradualidad de la ley”, sino una “gradualidad en el ejercicio prudencial de los actos libres” (AL 295), confirmada por la necesidad de una “conciencia rectamente formada” (AL 302), que para no caer en el subjetivismo debe estar “acompañada por el discernimiento responsable y serio del pastor” (AL 303).

En esta línea y con referencia al posible “disenso” en forma de crítica pública respecto al Magisterio, la mencionada *Instrucción de la CDF* recuerda que “la justificación del disenso se apoya generalmente en diversos argumentos. El primero de orden hermenéutico que afirma que los documentos del Magisterio no serían sino el reflejo de una teología opinable. Surge así una especie de “magisterio paralelo” en oposición y rivalidad al magisterio auténtico. El teólogo –o el intérprete correspondiente– dispone de reglas hermenéuticas, entre las que figura el principio según el cual la enseñanza del Magisterio –gracias a la asistencia divina– vale más que la argumentación de la que se sirve” (nº34).

De hecho, aparece con toda claridad que “las intervenciones del Magisterio sirven para garantizar la unidad de la Iglesia en la verdad del Señor. Ayudan a permanecer en la verdad, frente al carácter arbitrario de las opiniones cambiantes y constituyen la expresión de la obediencia a la Palabra de Dios” (nº35). En este sentido se subraya que “la recta conciencia del teólogo católico supone consecuentemente la fe en la Palabra de Dios cuyas riquezas debe penetrar, pero también el amor a la Iglesia y el respeto al Magisterio asistido por Dios. Separarse de los Pastores, que velan por mantener viva la tradición apostólica, es comprometer irreparablemente el nexo mismo con Cristo” (nº38).

En este marco de reflexión es importante tener presente además, una precisa distinción teológica entre el aporte propio del magisterio y el propio de la teología, ya anunciada por san Agustín al afirmar: “lo que comprendemos lo debemos a la razón, lo que creemos a la autoridad” (*De util. cred.*, 9: PL 42,83). En efecto, en esta línea se comprende que el aporte propio de la teología es el *valor científico* de su reflexión y de los argumentos científicos que emplea. En cambio, el aporte propio del Magisterio no se basa en argumentos científicos –aunque pueda usarlos secundariamente–, sino en el valor del *testimonio de fe* que aporta, ya que la razón última de la fe no es la argumentación sino “la autoridad –o testimonio– del mismo Dios que no puede engañarse ni engañarnos” (Vaticano I: DH 3008). Téngase en cuenta, pues, que para la fe católica la confrontación entre el magisterio, en este caso papal, y una interpretación teológica que disiente no es un mero conflicto entre dos opiniones, ya que el magisterio del Papa no es una opinión teológica más sino que surge de un testimonio de fe, como “interpretación autorizada de la Palabra de Dios” (DV 10), por aquel que como sucesor de Pedro tiene el ministerio primacial de “confirmar a sus hermanos” (Lc 22,32; Vaticano I: DH 3074; Vaticano II: LG 25).

Finalmente, sobre la particularidad específica del Primado del Ministerio Petrino en lo que se refiere al Magisterio conviene recordar, tal como precisa la CDF en un *Documento sobre el Primado* del año 1998 firmado por el entonces cardenal J. Ratzinger, “que sólo el Papa –o el Papa con el Concilio ecuménico– tiene, como Sucesor de Pedro, la autoridad y la competencia para decir la última palabra sobre las modalidades de ejercicio de su propio ministerio en la Iglesia universal” (nº13). Y, por tanto, no compete a “otros” –aunque les pueda mover la mejor buena fe!–, la “última palabra” propia del Ministerio primacial en la Iglesia confiado al Sucesor de Pedro. He aquí, pues, la actitud básica que comporta este Magisterio del Papa Francisco atestiguado bellamente en la *Amoris laetitia* y que los católicos debemos acoger, poner en práctica y atestiguar con el mejor y más vivo espíritu de comunión eclesial.

Dr. Salvador Pié-Ninot

SUMARI

Prelat

<i>Decrets</i>	261
Cartes:.....	265
<i>Homilies i al·locucions</i> : Homilia en la Missa Crismal. Homilia en la festa de Sant Jordi.....	266
<i>Cartes dominicals</i> : El moment del perdó; Descansa en la Passió de Crist; Pasqua: El Crist entre nosaltres; Els patrons de Catalunya; Cap infant sense colònies.....	273
<i>Comunicat de premsa</i> : L'arquebisbe de Barcelona lamenta els atemptats d'aquest Diumenge de Rams contra dues esglésies coptes.....	279
<i>Articles i declaracions</i> : "Capital dels joves catòlics europeus" (Article al diari "La Vanguardia"). Declaracions al diari "Ara" (16/04/17)	279

Vicariat General

"Catalunya secularitzada? No tant!" (Article a "La Vanguardia", 16/04/17) ..	286
--	-----

Secretaria General

Ministeris.....	288
Nomenaments parroquials.....	288
Nomenaments no parroquial.....	288
Religiosa difunta.....	289

Història

Una joia del segle XV de la catedral de Barcelona.....	290
--	-----

Organismes diocesans

Tribunal Eclesiàstic. Edicte de nul·litat matrimonial.....	292
Delegació Diocesana de Pastoral Vocacional i Delegació Diocesana de Missions: Carta dels respectius Delegats.....	292
Seminari Menor de Barcelona: XXIV trobada d'escolans.....	293

Crònica

Celebració del desè aniversari de la mort de Mn. Pere Oliveres.....	295
Celebració de la Missa Crismal a la catedral.....	297
Presentació a Roma del volum "Un cardinale si confessa", el llibre-entrevista del Dr. Martínez Sistach.....	301
Lliurament al cardenal Martínez Sistach del títol d'advocat honorari de la Rota Romana.....	303
Trasllat de les despulles de Mn. Josep M. Comerma i Colet a la parròquia de Sant Mateu de Barcelona.....	304

Informació

De la troballa en el sepulcre de Jesús als textos sagrats	306
Benedicció de la gran Creu a la basílica de Santa Maria del Mar	308
Concessió de la Creu de Sant Jordi a diverses persones i entitats d'Església Càritas i l'acció social	310
L'espiritual i el social	311
Escola Pia: fa quatre segles	313
S'escauen els 400 anys del carisma de sant Vicenç de Paül.....	314
“Una revista al servei de la fe d'un poble: Quaderns de pastoral” (1969-2016).....	315
Nou Pla Pastoral de Barcelona	317
Magisteri, pluralitat pràctica i dissenso, article del Dr. Salvador Pié-Ninot	318

Subscripció anual: 30,05 €

Exemplar solt: 3 €

*El preu de la subscripció comprèn només l'edició del
«Butlletí de l'Arquebisbat de Barcelona» de l'any en curs*

